

JUNIJE PALMOTIĆ

PAVLIMIR

IMENA KOJA ULAZE U OVO PRIKAZAN'JE:

Prolog: Epidavro grad.

Tmor, vilenik.

Sniježnica, vilenica.

Strmogor, kralj od vilenika.

Pavlimir i družina.

Skup pastijera.

Srđ.

Dubravko, drug Srđev.

Margarita i drúge Margaritine.

Nakazni pakljene.

Glasnik.

Poklisari.

Prikazan prid Dvorom od družine isprazne . fevrara .

PROLOG: EPIDAVRO GRAD

Ja sam, drazi moji građani,
kijeh sloboda slatka vlada,
Epidavro grad poznani,
stan čestiti vaš nekada.

Vrha dođe mōj visini
bojnijeh Gota sila od prije,
paka silni Saracini,
čeljad vrla od Libije.

Prve vojske za me trudne
ljete posla sjever mrazni;
druga strana od poludne,
zemlja kotna zlijeh nakazni.

Moj puk stari s krepkom svijesti
podnije ove teške zgone,
ki s visokom jošte česti
prednje uživa sve slobode.

Posred Graca i Spilana
jedni mirne dni borave;
čestitija družijeh strana
lijepo uživa sve dubrave.

Po ovijeh mjestijeh zasve ovako
raspršani živu pose,
srcem skladni svi jednako
od pastijera ruha nose.

Mirna se ova njih haljina
potištena ne ima reći:
svijetle krvi veličina
i u pastijerskoj sijeve odjeći;
svijetle krvi, kâ iz Rima
po plemenu slavna izvire,
kâ hrabrenijem građanima
jur naseli moje mire.

Vrh njihove štete sada
(što ne smije smrt neprava!)
svraća pastijer krotka stada
i zelena niče trava.

I tuže se ljudi od svita
na umrle dni njihove,
ako silna smrt dohita
glasovite još gradove.

Nu se sada ne čudite,
da me u ruhu od gorkosti
s groznijem plačom ne vidite
plakat stare me žalosti,

er vrh ovijeh oštrijeh hridi,
ke mjesto ovo Lavim zove,
gluho more gdje se vidi
razbijati sve valove,

ima iz praha danas moga
pun neumrle niknut hvale
Dubrovnika grad, slavnoga
nad slovinske grade ostale.

Ovi svijetli grad čestiti,
svjetlos moju ki ponovi,
dvoriti će i častiti
dalmatinski svi gradovi.

Eto je veće zlobna mora
pridobio poraz ljuti
kralj Pavlimir, ki će odskora
bijeje mire podignuti.

Put slovinske kraljevine,
gdi djed njegov jur kraljeva,
prika morske on pučine
množ vodijaše brzijeh drijeva.

I hrabrene cvijet mladosti,
koju slavni Rim odhrani,
u vesel'ju i u radosti
bješe digo k rodnoj strani;
kad Strmogor kralj prokleti,
ki vilinje vlada vijeće,
kom su vazda na pameti
bune, raspi, štete i smeće,
u studenu Vjetrnjicu,
koja uzdrži vjetre prike,
posla Tmora i Sniježnicu,
nemilosne vilenike:

oni vojsku od vjetara
podignuše, da njih sila
satre noćas i pohara
slavna drijeva, Bogu mila.

Nu što višnja moć odredi,
na svrhu ima svoju doći,
zaman pakô tamni i blijedi
opire se višnjoj moći.

Od hrabrenijeh deset plavi,
ke razagna more prijeko,
živ je k ovoj sad državi
s jednom plavi kralj uteko:

nebu ugodne svete moći,
koje u drijevu nosi svomu,
činiše mu vrha doći
hudom moru i plahomu.

Došastje će tegaj kralja
moju slavu ponoviti,
i ovu zemlju vrh zemalja
svijeh slovinskijeh uzvisiti.

A prem narod sej države,
stari moj puk raspršani,

svetkovinu punu slave
časti u ovoj lijepoj strani:

na dan ovi rados nova
svako ljetu njim dohodi,
odkli od gnjiva drokunova
Ilar sveti njih slobodi.

Strašni Voaz i nemili,
strah svijeh stada i pastira,
u Љipunu staše spili
polak starijeh mojijeh mira;
strašni Voaz, štetan toli,
koga ovako ljudi zvahu,
er se od njega cijeli voli
jasnijem ustim proždirahu.

Ah, koliko zmaj prihudi,
pun otrovi, pun čemera,
njive, dubja, stada, ljudi
splesa, obori, pokla, izdera!

Nu dobrzo srdi kletoj
vrha dođe Ilar znani,
tijem se crkvi njemu u svetoj
ovi odluči dan svečani.

Jeda blaga svetkovina,
ko ja žudim, dospjet bude,
a pakljena zla vrlina
taľte upazi svoje trude!

Ali evo grđijeh slika
zloga Tmora i Sniježnice!
Ah, himbena vilenika!
Ah, himbene vilenice!

ČINJEN'JE PRVO

SKAZAN'JE PRVO

TMOR, SNIJEŽNICA, kralj STRMOGOR, skup VILA i VILENIKA

TMOR

O Sniježnice, drugo hitra,
koja kroz moć krepku i jaku
za mnom letiš brža vitra
po ovijeh stranah u oblaku,
gđi kada se sastanemo
sjedinjeni u ljubavi,
zlijem godinam zemlju tremo

na sramotu od naravi,
narugana toli ovako
oblas naša treskovita,
koj se klanja silni pako,
ima ostat pridobita?

To li je zgara odlučeno
da sred ovijeh oštrijeh stijena
naše 'e ime pogrđeno
i splesana naša scijena?

I zamani s noćnijem strahom
kralj Strmogor, ne bez smeće,
kon jedzera pod orahom
vilovito skupi vijeće;
vilovito vijeće, u komu
naredbe nam dâ obilne,
da dignemo proč hudomu
Pavlimiru vjetre silne.

SNIJEŽNICA

Prem je ovo mjesto i vrijeme,
Tmore, druže moj premili,
u ke smo se mi ročili
jošte u vijeću sastat š njime.

Ali već noć tmasta i sinja
sve prid dzorom mrake krije,
a družba nam još vilinja
doletjela ovdi nije.

STRMOGOR

O hrabrene dike moje,
kijeh svudi je čas i cijena,
od kojijeh se tresu i boje
veličanstva sva pakljena!
znate kako prednijeh dana
zli Pavlimir pun slobode
put slovinskih bješe strana
počeo brodit morske vode.

On, vlas ištuć djeda svoga,
ki zatjeran jur daleče
iz kraljestva slovinskoga
u države rimske uteče,
doć imaše u ove kraje,
za poplesat našu diku,
za dat nami gorke vaje,

ki ne htijahu pristat viku:

po došastju er njegovu
nebo prijeti s našijem jadom
oštru od Lava stijenu ovu
uresiti tvrdijem gradom,
krstjanska u njem neka vira
(ah da se ovo vijek ne zgodi!)
neumrla posred mira
cavti sveđer u slobodi.

Veće vidjeh strahovite
rimske plavi teć vesele,
klisure ove strmenite,
mirnijem pukom da nasele;
veće vidim gdi se opire
našoj sili kralj nepravi,
i u tvrde kupi mire
puk raspršan po dubravi;
puk ki ostavi svoj grad stari
Epidavra, koga od prije
mrazni Goti i gusari
oboriše od Libije.

Stare mire zaman strti
nastojasmo, kad bi sada
nikli iz njih praha i smrti,
srećnijega porod grada.

Tijem da ljutoj ovoj rani
lijek podoban dat se bude;
prije nego se rasprostrani,
da joj cknjen'ja ne naude,
o Sniježnice! vrijedni o Tmore!
kojijeh uspe svijetla slava
na visoke dvije gore,
ke su blizu oľtrijeh Lava,
u onu jamu tec'te hrli,
Vjetrnica ka se zove,
posred koje vjetri vrli
drže stane sved njihove.

Vojsku od vjetâr punu gnjiva
podignite da navali
na zle plavi ke protiva
gredu vječnoj našoj hvali.

Svaku od njih da porazi
rasrčeno s vjetrim more,
svakom od njih da zajazi
valovite sve ponore.

Hudom kralju, vrh svijeh ljudi
žalostive kî nas čini,
grob srdito more budi,
a duh viku ne počini.

Sva njegova uspomena

sred utopne morske strane
pokopana, podušena
u zabitju da ostane.

Sad skupljeni mi smo odi,
vjerni moji, da čujemo
kako poso naš prohodi,
da se vladat bolje umijemo.

U početku štete tjerat
vladôca je mudra djelo;
trudno 'e tešku zlu se opirat,
koje bude uzrastjelo.

O Sniježnice, hitra vilo,
o pametni Tmore znani,
kažite nam što 'e slijedilo,
i kako smo poslušani?

SNIJEŽNICA

Netom tvoju riječ hrabrenu,
primogući kralju, čusmo,
pospješno se u studenu
Vjetrnicu mi sunusmo.

Vrla vojska od vjetara
na riječ našu skoči gnjivna,
da pogubi, da pohara
čeljad kâ su nam protivna.

Sve što oblaka crnijeh leti,
zlijeh valova sve što raste,
sjedini se za proždrijeti
zlobna jedra, plavi tmaste,

Na šaptan'je naše jako,
koje suncu zrake otima,
vjetri, more, nebo i pakô
sastaše se suproc njima,

ali sve to bî zamani:
eto iz naše otet ruke
Pavlimir se kralj sahrani
posred Gruža, mirne luke.

Plavi su ine, mnim, razbijene,
s jednom samo on dopliva,
i spravlja se na ove stijene
doći nami suprotiva.

Nu k ovomu što se kraju
živ doskito vitez hudi,
odi, o kralju, ne pristaju
jadoviti naši trudi,

nego jošte satrenoga
Epidavra puk nepravi

pustinjaka vuhvenoga
svetkovinu danas slavi;
pustinjaka po kom pasti
jur vidjesmo huda zmaja,
težak biljeg naše vlasti,
strašan poraz ovijeh kraja.
Strah me iz ove svetkovine
da ne nikne naša šteta.
Svijes mi trne, srce stine,
što mi njeko zlo goneta.

STRMOGOR

O kreposti carstva moga,
nitko se od vas ne pripada':
od udarca vijek prvoga
u dubravi dub ne pada.

SKUP VILENIKA

Mi se, kralju vedri i slavni,
ne bojimo, ni strašimo,
pače željni i pripravn
svi na volju tvu stojimo.

Gleda' tvoja vlas velika
koja slijedi tebe sila
glasovitijeh vilenika
i poznanijeh hitrijeh vila!

Eto znana Čemernica,
mudri Covac, Vitoš sijedi,
Zelengora i Toplica
slijede tvoje zapovijedi.

Nu ti hitre Kunovice,
koju slijede izabrane
s vilenicima vilenice,
ke Planinu Staru brane.

Družba ova krepka i jaka
svem bi svijetu odoljela,
a negoli kralja opaka
suprotivne sprave smela.

Vrle Gote i Slovine
mi digosmo jur da zbiju
sve Rimjane i Latine
u primorsku Dalmaciju,
a nećemo sada moći
hitrijem znanjem bistre svijesti

maloj družbi vrha doći
i njihove sprave smesti!

STRMOGOR

Nije dostojno svikolici
suproč njima da stupimo,
samo Tmoru i Sniježnici
oblas našu ostavimo.

Sami su oni krepci i jaci
obraniti našu smeću,
i da se ovi ljudi opaci
iz dubrave ove izmeću.

Tijem na vaše stare stane
vi se ostali odijelite,
i s bistrinom svijesti znane
što ima unaprijed doć, pazite.

Ti Sniježnice sama i Tmore,
mješte inijeh pomnju imate,
hude naše da zlotvore
poplesate i sharate.

TMOR

Slavni kralju, neka je nami:
neće u zahod sunce pasti,
dokle našijem prijevarami
ne osvetimo tvoje časti.

Pokli oholo gnjevno more
zloga kralja ne dostignu,
valovite zasve gore
suprotiva njemu dignu;
strašivije na nje valove
na suhu ću ja poždeći,
iz države mirne ove
neka bude ružno uteći.

Mjesta ovega sve mještane
u sumnju ću postaviti,
da je on došo ove strane
pod vlas svoju podložiti.

Silnijeh Gota staru plijenu
spomenut ću njih slobodi,
i da zli kralj po plemenu
od njihove krvi izhodi,
neka zemlja sva sumnjiva
zasve život vodi u miru,

podigne se suprotiva
nemilosnom Pavlimiru.

SNIJEŽNICA

Ja tve, Tmore, hvalim svjete,
ne može se njima oprijeti;
nu da u gore jošte štete
bude upasti kralj prokleti,
ja ću činit da na njega
građani se svi nabune
od Trebinja, sred kojega
bosanski se kralji krune;
od Trebinja koje sebi
ime nosi slično dilu,
er u svomu hrani krilu
što je bojnom bjen'ju trijebi.

Njih i Vlahe njim susjede,
ki ne znadu još da iz Rima
neprijatelj zlobni grede
za kraljevat Slovinima,
lasno ćemo podignuti,
kad im damo razumjeti
da gre s mora gusar ljuti,
tešku plijenu ki im prijeti.

Kad uzbunom mjesta ovoga,
što njegove nijesu osude,
dio puka slovinskoga
suproč sebi vidjet bude:
sumnju imajuć da za kralja
njegovi ga primit neće,
iz ovezijeh tja zemalja
pun gorkoga straha uteć će.

STRMOGOR

Pod'te, pod'te, vjerni moji,
moje dike glasovite,
sva čas u vas naša stoji,
čuvajte je i branite.

Drž'te od smeće sve načine
suprotiva hudijem spravam:
oblas moje veličine
svukoliku vami davam.

TMOR

Pokli naš kralj, mâ Sniježnice,
na mjesto nas svoje stavi
ti put plodne Trebinštice
pospješno se poč pripravi.

Sve Trebinje suproč njemu
užež' hrla, pak se suni
i podložna mjestu ovemu
sela i kraje sve nabuni.

U prilici od pastijera
ja ću uhoda odi ostati,
jeda zlobni kralj se istjera,
sa svom snagom nastojati.

SNIJEŽNICA

Bjež'mo, evo Pavlimira,
koga ohola družba prati,
ne mogu ga od nemira
ja u obraz pogledati.

Naša sila huda i prika
u jedno se sva sastani,
od hudoga protivnika
da nas bljude i obrani.

SKAZAN'JE DRUGO

PAVLIMIR s DRUŽINOM i SVJETNIK

PAVLIMIR

Moja družbo plemenita,
s nebeskome kâ pomoći
sili mora valovita
umjela si vrha doći;
o koja si huđe zgone,
negli ova jedna sada,
podnosila cijječ slobode
ka hrabrenijeh srca vlada,
i ovijem našijem trudim
Bog će svrhu kadgod dati:
Bog pomaga, pravijem ljudim,
u Boga je lijepo ufati.

Svjetlje iz ognja zlato siva,
a veselo sunce kaže,

sred oblaka kad se skriva,
zrake svoje vele draže.

Ova zгода nesmiljena,
ka se noćas nami zgodi
sred svijeh gorcijeh uspomena
bit će slatka čut kadgodi.

U srcu mi njeko ufan'je
s razgovorom krepcijem veli
da otjeram sve skončan'je,
da ufam dobro našijem djeli.

Nu ako družba naša mila,
u ove kraje ka nas slidi,
ne uzbude se izgubila,
neg se brzo zdrava vidi?

SVJETNIK

Velika je njih nesreća,
Pavlimire kralju znani,
nu tva čes je od svijeh veća,
ki plav tvoju sam sahrani.

Što tva od plavi našijeh jedna
srditomu moru odoli,
čijem družina naša vrijedna
izgubi se s mnogom boli:

poznati je da čestitu
tvu vlas ljubi Bog istini
i da on isti osobitu
vrh kraljeva stražu čini.

Hvaljen budi Bog na svemu,
njegove su prave osude,
jer da ufan'ju on našem
družbu zdravu vratit bude.

PAVLIMIR

Hvalim krepko vaše ufan'je
i besjede tej viteške:
junačko je dugovan'je
podnositi trude teške.

Mao skup, ali pun kreposti,
vi ste, družbo moja mila,
snagu vaše hlabrenosti
ne umije slomit nijedna sila.

Rim hlabreni ki nas rodi,
nauke nam svijetle dava,

kô se u svakoj trudnoj zgodi
krepka uzdrži krepos prava.

Kako naša bî požuda,
slovinske smo tegli kraje;
ufam malo da nam truda
do kraljestva moga ostaje.

Na pristolje jeda moje
ja doskoro budem sjesti,
drage ćete vi pokoje
uživati s blagom česti.

DRUŽINA

Misao izreni, kralju slavni,
kâ je srcu tvom od smeće,
za tebe smo svi pripravn
podnijet trude sve najveće.

Ako 'e vjerna družba tvoja
vele manja nego od prije,
pikračena radi broja;
naša krepos kraća nije.

Kud ti 'e drago, ti nas vodi;
i ako ćeš da se iznova
valovito more brodi,
strah nas nije od valova.

Velika je tva dobrota,
svak se od nas njome hvali;
da imamo sto života,
za nju bismo sve podali.

Tijem se, kralju pun svjetlosti,
zapovijedat nam ne štedi,
svaki od nas u radosti
čeka tvoje zapovijedi.

PAVLIMIR

Poznam, i nije stvar mi nova,
vrijedne misli i hvaljene
mojijeh dražijeh vitezova,
moje družbe prihrabrene.

Zato, družbo mâ ljubjena,
ne kratite vaše trude,
da se družba izgubjena
s mnogom pomnjom iskat bude.

Na visoku ovu goru
šes vas hrlo sad uzidi,

po utažnom jeda moru
kojegod se jedro vidi.

Po inijeh vrsijeh mjesta ovoga
vi se ostali razdijelite
cijec uzroka ter istoga
pomnijem okom svud pazite,
jeda se dogodi,
da družba primila
po sreći gdigodi
bude se shranila.

A moja će pomnja biti,
čim po žalu grem ovemu,
mjesta ovega ime odkriti
i ki ljudi stoje u njemu.

SKAZAN'JE TREĆE

PAVLIMIR *sam*

Sâm sam eto ja bez družbe
sred pustošne sej goleti,
da mi 'e moći moje tužbe
ovijem stijenam spovidjeti.

Nijesam žalos moga jada
ponavljati htio njima:
nije korisno da tko vlada
misli otkriva sve družima.

Ah, mâ česti huda i prika,
što me ovako ti razdili
od hrabrenijih bojnika
ki su ufan'je moje bili?

Kada cijenjah veseo vele
na pristolje moje sjesti,
ti radosti me vesele
gorkijem jadom dođe smesti,
čijem pogubi, čijem pokopa
hudu u gnjevu prem srditu
valovita sred potopa
družbu moju plemenitu;
plemenitu družbu koja
bješe od rimske cvijet mladosti,
i od mira i od boja
umijaše sve hitrosti.

Od hrabrenijeh deset plavi,
punijeh zbora tač kreposna,
jednu samu meni ostavi
u milosti nemilosna.

Gdje si dobri Krstimire

ki u svijeh trudijeh mene slijedi?

Gdje si, znani Ljubimire,
slađi od meda u besjedi?

Gdje si vrijedni Belislave;
gdje si, Urošu moj hrabreni;
gdje si, hitri Branislave,
bratučede moj ljubjeni?

Ja s vam' za'edno priko mora
veseo gredijah, družu mili,
i od slovinskih vrši gora
bjehu mi 'e već otkrili:

žarki mjesec, noćna svijeća,
ki stoprva bješe isteko,
da mâ rados raste veća,
kazaše mi njih daleko;

krvavome kad koprenom
sve se nebo naoblači,
s prijekom bukom i ognjenom
da nas satire i potlači;

kada od vjetâr vojska hrla
s plahostim se strašnom pruži,
ter odsvudi gnjevna i vrla
zategnu nas i obkruži.

Oholo se plaho more
rasrčeno taj čas smami,
i od valova vukuć gore
podignu se suproč nami.

Treskovitijem gromovima
nebo, sipljuć česte plame,
među goram vodenijema
odkrivaše jasne jame.

Ne bi srca smiona toli
koje od straha ne utnu,
svakčas vali njih oholi
za proždrijet nas veće srnu:

vojske od vjetâr, sile od mora,
u združen'ju hudu i kletu,
od plovućijeh tužnijeh bora
učiniše smrtnu štetu.

Koja vidjet bi strahoća,
gdje na očima svijem se vrti
sred tamnosti od ponoća
blijeda slika silne smrti!

Bog plav moju punoj gnjeva
ote morskoj sam vrlini,
a od ostalijeh mojijeh drijeva
ne znam kâ se stvar učini;

nu ne može ino biti,
nego u onoj morskoj sili
da valovi prem srditi

njih su, vajmeh, potopili.

Ah, nesrećni kralju, kudi
greš bez drage tve družine?

Slovini su bojni ljudi,
puni bijesa i vrline:

s malom moći kô te vide,
za kralja te primit neće:
za mogućstvom vas svijet ide,
a svak bježi od nesreće!

Nu veselijeh skup pastira
iz dubrave ove grede,
prislatkoga puni mira
među sobom svi besjede:

poć ću govor njih slušati
iz onega dubja česta,
jeda uzmogu uzaznati
ime i narav segaj mjesta.

SKAZAN'JE ČETVRTO

DUBRAVKO, drug Srđev, i skup PASTIJERA

DUBRAVKO

Pastijeri tecite,
seljane trubljom sve
u crkvu zovite,
da blagdan proslave.

Ovi je dan oni
zli drokun kad pade,
ki stada progoni
ki traše livade.

Ilara svetoga
svak hvali, svak slavi,
ki zmaja kletoga
životom rastavi.

U svetoj nas crkvi čeka
svom dobrotom Srđ poznani,
od kojega nije čovjeka
svetijega u ovoj strani.

On bez grijeha dobrostive
u vesel'ju dni boravi,
i u pogrđi svijeta žive
o studenoj vodi i travi.

Slavna spila stan je njemu
gdi star Ilar sve prilike

zgodaj udjelja punijeh dike
ke će mjestu doć ovemu.

On kroz ovu spilu pazi
sve što iz krila obilnoga
od naravi ploda izlazi
cijec raskoš svijeta ovoga:

zlatu, srebro gdje se plodi,
mjed i gvozdje gdje se siječe,
Sava i Drava odkle izhodi,
Visla i Dunav odkle istječe,

odkud rijeka od Nestera
i od Marice glavu diže,
Drine, Volge i Nepera,
i od Neretve nam najbliže,

odkli Vitoš mrazni, odkoli
Kunovica ledna niče,
i Planine Stare oholi
u nebesa vrh dotiče

gdje Samokov, gdje Cimara,
gdje Kopônik rastu gore,
Sveta gora gdje udara
zvijezde vrhom a dnom more.

Nu nad sve ino vas puk njega
ljubi, dvori i poštuje,
jer od slavnih mjesta ovega
čudne stvari prorokuje.

Prave da će zgone one,
od Ilara udjeljane
posred spile sve priklone,
nami brzo bit poznane.

Još ga čini glasovita
nad svu vrijednu čeljad odi
lijepa i mlada Margarita
ku njegovu sestra rodi.

Slavne vile krv izlazi
od onoga slavnog bana
ki Brgata jur porazi,
hudi poraz ovijeh strana:

kletu gusu, sred sjevera
ledenoga ka se rodi,
huda sreća i namjera
dotjerala bješe odi,

i čijem krvnik nesmiljeni,
pun obijesti, pun vrline,
bez milosti hara i plijeni
župe, sela se krajine,

od junačke stignut ruke
plijen i život dospje u jedno,
i pravedne plati muke
za činjen'je nepravedno.

Lijepa dikla svom dobrotom
svijetlijeh djeda zrak ne taji,
plemenitijem nje životom
svi se diče ovi kraji.

Srđ, nje dundo vrijedni i znani,
ki se veseo nad sve ine
spravlja na ovi dan svečani
Ilarovo slaviti ime,

jutros u istok dzore bile
s mnogom pomnjom nju odpravi,
da u crkvu skupi vile
raspršane po dubravi:

s vijencim cvijeća razlikoga
k nama će brzo one doći,
svetkovinu dana ovoga
spravne hvaliti sa svom moći.

A i mi odi, družbo mila,
čijem čekajuć njih stojimo,
slavna Ilara slavna dila
skladnijem glasom proslavimo;

prisetoga pustinjaka
svaki u slatkoj poj ljubavi,
razložno je vrsta svaka
da njegovo ime slavi.

SKUP

Zdrav sveče, nebesom
i Bogu ugodan,
ki slavnijem čudesom
prosvijetli ovi dan!

Tva slava, tva dika,
tva krepos po svijeti
zamjerna, velika
svud slove, svud leti.

Pogledaj pun mira
s nebeske države
vrh ovijeh pastira
tvoje ime ki slave.

DUBRAVKO

Ti učini jur da pusta
država ova ne ostane,
čijem drokunu silnu iz usta
ote stare nje mještane.

Kon visocijeh bijelijeh mira
Epidavra slavna grada,
koga se ime svud prostira,
a on u prahu leži sada,
strašiva se jaza gleda,
kobni Šipun, jama huda,
strahoća se nje spovijeda
za veliko čudo svuda.

U njoj staše nesmiljeni
silni drokun grda stvora,
komu idahu plami ognjeni
iz čeljusti i iz pozora.

Klete srde slično djelim
bješe Vojas ime vrlo,
er mogaše volom cijelim
zajaziti jasno grlo.

Ispod štetna nje stupaja,
da ti od straha srce utrne,
užeženo tle od vaja
puštavaše magle crne,

a u čemeru silna paha
smrt nemila dočim staše,
isprid usta punijeh straha
na daleko svak bježaše.

Nemilosni zmaj oholi,
satarišuć mjesta ova,
dubja skrši, polja ogoli
travu opali, vode iztrova,
splesa njive, podrije luge,
pokla ovčare, pobi stada,
da od velike osta tuge
puk zapanjen i pun jada;
kada oštroj u kostreti
iz istočne dođe strane
s neba poslan Ilar sveti,
da izliječi naše rane.

Vedre slike, slatka glasa
suprotiva našem jadu
on se ukaza, a do pasa
blag nosaše sijedu bradu,
od konopa pās pritvrđi
visaše mu do dno peta,
blijed, bosonog, u pogrdi
sve držaše stvari od svijeta

SKUP

Zdrav sveče, nebesom
i Bogu ugodan,
ki slavnijem čudesom
prosvijetli ovi dan!

Tva slava, tva dika,
tva krepos po svijeti
zamjerna, velika,
svud slove, svud leti.

Pogledaj pun mira
s nebeske države
vrh ovijeh pastira
tvoje ime ki slave.

DUBRAVKO

Kad pustinjak Bogu mili
vidje poraz srde klete,
zaplaka se i procvili
tužna mjesta, jadne štete;
i roneći grozne suze,
sklopi ruke, na tle pade,
ter višnjega molit uze
da samiri naše jade.

Kako teške, kako vruće
on uzdahe k nebu uputi,
božje vlasti primoguće
tešku srdžbu za prignuti!

Sve što veće s molbom slidi,
toliko mu veće iz oči
rijeka od suza teć se vidi,
verno srce ka svjedoči.

S krepkom vjerom sadružena
molba u rajske dvore uleti,
i od višnjega bi primjena,
ko željaše starac sveti,

koji, kad se Bogu umoli,
usta i s krepkom zapovijedi
viknu da ga zmaj oholi
po pučini morskoj slijedi.

Na riječ svetu tad zapliva
po valovijeh drokun ljuti,
i čemerom, punijem gnjiva,
more otrova i zamuti.

I čim krugom oholime
kudu vije, glavu stresa,
s bijelijem valim sione dime
podizujući put nebesa,
strahovitijem pod bremenom

uzvišeno sinje more
s jedovitom mutnom pjenom
podizaše česte gore.

Plov otrovni zada svima
morskim vilam sumnju hudu,
da se od riba stada nima
rastrovati sva ne budu.

Na kraj župe Žrnovice,
kon tekuće bistre vode,
gdi s pastjerim pastjerice
na mekahni žô dohode,
plovući se tijekom ustavi
srditoga strašna zmaja
komu Ilar slavni spravi
zgrađu od drva vrhu kraja.

SKUP

Zdrav sveče, nebesom
i Bogu ugodan,
ki slavnijem čudesom
prosvijetli ovi dan!

Tva slava, tva dika,
tva krepos po svijeti
zamjerna, velika,
svud slove, svud leti.

Pogledaj pun mira
s nebeske države
vrh ovijeh pastira
tvoje ime ki slave.

DUBRAVKO

Jur u gorkom dočijem strahu
puni smeće i bljedila
neizbrojna čeljad stahu
ta zamjerna pazeć dila;
na riječ jednu starca sveta,
svikolici da ju vide,
za izgorjet zvijer prokleta
na drvenu zgrađu uzide.

Zgrađa ončas užežena
pod otrovnijem tijelom planu,
a dim crni iz plamena
ote svjetlos bijelu danu.

Od žestoke od bolesti

ku gorušti plami uzroče,
silna srda puna bijesti
usiono zviždat poče,

a kroz usti nje otrovne
tač nemio ijed se sunu,
da u crnu dimu skrovne
malo plame ne podunu.

Od zviždan'ja strahovita
more uspregnu, gora zamnje;
od čemera jedovita
dim požutje, plam potamnje.

Plam potamnje, nu veseo
u svoju se sliku vrati,
i dobitnik u pepeo
čemernoga zmaja obrati.

U pepeo srda prika
obraćena bi ureda
nu u pepelu ne osta slika
od pepela neg od ijeda.

Ilar pade na koljena
sa svijem pukom zaedno i tebi
uze srca podnižena
hvale davat, kralju od nebi.

Koja vika odasvudi
veselijeh se glasa otvori,
kad nemili drokun hudi
u pravednom ognju izgori!

Slavna sveca slavno ime
zamjernoga rad čudesa
odsvud glasom općenime
dizaše se do nebesa.

Luzi, polja i dubrave,
njive, gore, vode, spile,
čestit biljeg i pun slave
od radosti daše mile.

Tiho more jošte k tomu
od raskošē dođe mnoge
pustinjaku prisvetomu
celivati svete noge;

tiho more, ke, nadmeno
u zô način, potom toga
od slavnoga sveca istoga
prid svijem pukom bi sniženo.

Dolerije, Hoje i Lera
tad pomrča stara slava,
i krstjanska počē vjera
sred ovezijeh sjat država.

A na slavu slavna Ilara
sazidana crkva uzrasti,

gdi svetoga sred otara
njegove se ime časti.

SKUP

Zdrav sveče, nebesom
i Bogu ugodan,
ki slavnijem čudesom
prosvijetli ovi dan!

tva slava, tva dika,
tva krepos po svijeti
zamjerna, velika,
svud slove, svud leti.

Pogledaj pun mira
s nebeske države
vrh ovijeh pastira
tvoje ime ki slave.

DUBRAVKO

Ali evo Margarite:
lijepa vila u slobodi
s sobom vile plemenite
u Ilarovu crkvu vodi.

S puta im se uklonimo,
pa š njim' tance pune slave
ovijem poljem izvedimo,
kô je običaj sej države.

SKAZAN'JE PETO

MARGARITA, skup VILA i PASTIJERA

MARGARITA

Vesel'mo se, druge mile,
dan čestiti eto sinu,
kad s pastijerim lijepe vile
slavnu čine svetkovinu.

Pustinjaka vrijedna Ilara
svaka hvali, svaka slavi,
strašna zmaja ki pohara
i mir ovoj dâ državi.

Dokli bješe srda prika

sred poguba našijeh živa,
ova zemlja svakolika
staše u tminah žalostiva;
u svjetlilu sad veliku
vesela je nad sve ostale,
svomu slavnom slobodniku
neizbrojne dajuć hvale.

VILA PRVA

Prije vile i pastijeri
o vesel'ju ne mišljahu,
nego kô će klete zvijeri
ubjegnuti srdžbu plahu;
sada od vila i pastijera
drage družbe svud se vide,
slatka ljubav, prava vjera
kijeh uresom mnozijem slide.

VILA DRUGA

Prije bez voćke i bez cvitja
viđahu se sve livade
žalosnoga svoga bitja
uzdišući teške jade
ne mogaše nijedna vila
ljubljenomu svom pastijeru
s darom vijenca draga i mila
svjedočiti svoju vjeru;
ponosito sada svudi
voće raste, cvijetje zene,
i raskošnoj u razbludi
livade se sve zelene,
lijepe vile sve slobodne
s bijelom dzorom zaedno ustaju,
s drazijem svojijem vijence ugodne
u razbludi ter spravljaju.

VILA TREĆA

Ne smijaše pomisliti
pastijerica nijedna prije
na kladenac bistri otiti
bijelo lice da umije;

u svoj ovoj sada strani
nije kladenca gdi u ljuvezni
ne vode se tanci izbrani,
ne poju se slatke pjesni.

Tim s pastijerim ovijem sada
i mi tanac izvedimo,
i naľega u slobodi
slobodnika proslavimo.

(Odi se izvodi tanačac.)

ČINJEN'JE DRUGO

SKAZAN'JE PRVO

PAVLIMIR

Lijepo i mirne strane od svita!
Vrijedna puka i naroda!
Poznati je da čestita
š njim stanuje sved sloboda.

Plemenite vrste od vila!
Dragoća je njih gledati!
Nije me mogla morska sila
ljepše u mjesto dotjerati.

U srcu mi 'e želja mnoga,
tvrd u njemu grad zgraditi
i od došastja ovdi moga
glas vjekovit ostaviti.

Ali koja jača želja
moje srce veže i mami,
koja me ovo ljubav strijelja,
koji me ovo žegu plami?

Lijepa vilo Margarita!
Tva me ljepos rajska veže,
tva me krepos glasovita
mami, strijelja, ranja, žeže.

Plemenitijeh Slovinčica
u gizdavom lijepom zboru
među zvijezdama ti Danica
objavi se mom pozoru.

Prislatka se tva besjeda,
svijetlo pleme ka svjedoči,
meni učini slađa od meda
a od sunca svjetlje oči.

Nu kud srneš Pavlimire?

Ovo li su tvoju puti?
Kud se miso tva prostire?
Kud se odluka tva uputi?

Što će svijetla rijet gospoda
kad začuju ljubav ovu
vrh slovinskih ki naroda
na kraljestvo tebe zovu?

Ne mogu ino; vil izbranu
ljubiti 'e meni sila:
ona 'e mlados mu svezanu
rajskom dikom zarobila.

Ona 'e srcu mom gospoja,
ona meni zapovijeda
da je slijedi miso moja,
da ju dvori, da je gleda.

Tot ćeš ove dat izglede,
mâ mladosti, tvojoj družbi,
sve živote ki ne štede
izgubiti na tvôj službi?

Nije ti vrijeme ljubiti sada,
izgubjene žali plâvi,
ke satraš pune jada
gnjevni vali i nepravi.

Da to li ću ja umriti
bez uresa nje rajskoga,
i u ne vrijeme izgubiti,
nju ne gledajuć, mene istoga?

Vrat' se, svijesti ma, razlogu,
ne izgubi tvoga suda;
kraljestvo ištem, a ne mogu
kralj od mojijeh bit požuda!

Bez tebe mi, rajska vilo,
kâ kraljuješ bitju momu,
nije kraljevstvo drago i milo,
nijesam ja drag meni istomu.

Pavlimire, s tve plahosti
i s tve želje nedostojne
plemenitijeh tvojijeh kreposti
ne pocrni zrake bojne!

Ne, ne lijepu djevojčicu,
svijetla obraza, slavnu djelim,
ja za dragu vjerenicu,
ne inako, imat želim:

po zakonijeh vjere prave
ja je hoću osvojiti...

Nu gre k meni iz dubrave
vjerna družba. Što će biti?

SKAZAN'JE DRUGO

PAVLIMIR i DRUŽINA

PRVI DRUG

Svijetli kralju Pavlimire,
tvoju mlados razveseli,
i izđeni zle nemire,
ki su tvoje srce smeli.

Mirnu, blagu, plemenitu
mi smo našli čeljad odi,
mirnije se na sem svitu
vrste od ljudi ne nahodi.

Epidavra bojem strena
pradjedi su rod njihovi,
ki jur glasom svijetla imena
kolonije rimske slovi.

Dolerije, Hoje i Lera
nije spomene odi sada;
rimske crkve prava vjera
svijeh požude skladno vlada.

Stare idole sve njihove,
prije neg poznani bî Bog pravi,
među svoje Rim bogove
u Panteon crkvu stavi.

A prem danas slavna Ilara,
krstitelja svoga slave,
silna zmaja ki pohara,
strašni poraz sve države.

Na njegove se dan svečani,
kako je pravo i dostojno,
lijepi čeljadi u ovoj strani
vidi mnoštvo neizbrojno.

Nu nad sve ino lijepijeh vila,
što nam srca svijem zanosi,
zamjerna je ljepos mila
sunačan pogled, zlatne kosi.

Drobne ruže, bijele lijere
svom bjeloćom dobivaju,
iz usta im med izvire,
cvijeće niče gdje stupaju.

Gustijem borim gaj spleteni
učini nam u radosti,
da vidimo neviđeni
neizmjerne njih ljeposti.

PAVLIMIR

I od mene pun uresa
lijepijeh vila skup se upazi:
svijetlom suncu od nebesa
prilični su njih obrazi.

Među njim' se ponosita
vedrom slikom, blagom riči,
lijepa i mlada Margarita
jak božica rajska diči.

DRUG DRUGI

Tej diklice dike drage
s inijem stvarim nam je odkrio
jedan pastijer čudi blage,
ki je u putu nas susrio.

Svi knezovi i svi bani,
ke slovinska zemlja ima,
svi hercezi i svi đupani,
svijetlijem rodnom i djelima
plemenitu djevojčicu,
kojoj mnogu ljubav nose,
za svu dragu vjerenicu
bez pristanka žude i prose;
nu ona, kojoj, možebiti,
nebo odluči bolje sreće,
mlađahna se zavjeriti
za nijednoga od njih neće,

Bivši tva vlas nevjerena,
plemeniti kralju izbrani,
nu ako lijepa i hrabrena
djevojka se za te hrani?

Kad bi ti nju isprosio,
a nas jošte nevjerene
po zakonu sadružio
za družice nje ljubjene;
cijječ korisna toga dila,
i s koristim puna hvale,
tva bi kruna svijetla bila
nad kraljeve sve ostale,
er bi lijepu ovu stranu,
ku sloboda rodna slavi,
držo uvijek zavezanu
s prijateljstvom i ljubavi.

PAVLIMIR

Kreposni su vaši svjeti
od nemale dike i cijene,
a i ja sam na pameti
imo misli tej hrabrene;
pače mi je dohodilo
jošter na um večekrati,
da bi odi dobro bilo
jedan lijep grad sazidati,
od koga bih učinio,
draga družbo, vas građane,
i s vam verno sadružio
lijepe vile ke vas rane.

DRUG TREĆI

Ta 'e besjeda draža nami
neg sunčane gledat zrake:
združiti s mladijem djevojkami
nevjerene tve junake;
svijetli ures njih ljepote,
kijem se klanja zrak sunčani,
naša srca i živote
sveza, ustrijeli, smami, zani.

PAVLIMIR

Miso vaša, ka je općena,
na pameti bit će meni,
a ja nijesam tvrda stijena,
da ne ćutim plam ognjeni;
nu najprije, drazi moji,
razloži nam svi govore,
da se družba nač nastoji,
ku zanese priko more.

DRUG PRVI

Mi smo, kralju, rad te svrhe,
i da volja tvoja slidi,
sve obišli kraje i vrhe;
nu se nijedna plav ne vidi.
Šes junaka utoliko
na onoj gori stražu čine,
koja more svekoliko

gleda i ove sve krajine,
jeda višnja vlas velika,
kako srca naša žude,
od vrline mora prika
njih shranila danas bude:
da i oni s nam slobodni
u ljuvenom slatkom raju
s lijepijem vilam stan ugodni
u ovoj zemlji uživaju.

PAVLIMIR

Sakrij se svak s strane
pastira skup grede
njihove da znane
čujemo besjede.

Lijepe su š njim' vile,
ne vidjeh uvike
tač blage i mile
i svijetle prilike.

SKAZAN'JE TREĆE

SRĐ, PAVLIMIR i DRUŽBA, skup PASTIJERA i VILA

SRĐ

Pastiri ugodni
i vile čestite,
ki život slobodni
u miru vodite,
kijem ova dubrava
svjetlja je nad sve ine
slovinskih država
kraj ove krajine!

Hvaljen Bog veliki,
ki danas dopusti,
u ognju zmaj priki
da život svoj pusti;
zmaj koji nekada
čestita mjesta ova
pun štete, pun jada
pogubi, rastrova.

Svetoga Ilara
i s glasom i s djeli
vrh slavna otara

dosad smo slavili;
sad se u spilu svi njegovu,
gdi ja stojim, pospješimo,
svetkovinu da u njoj ovu
u vesel'ju dovršimo.

PAVLIMIR

Blaga srca cijenim da je
ovo oni Srđ hvaljeni,
ki odi slavan po sve kraje
u velikoj slove cijeni.

SRĐ

Čujem glas od ljudi!
Koja 'e družba ono,
ku resi odsvudi
oružje smiono?
Vitezi tko ste vi?
Kud, odakle vi grete?
U ovoj dubravi
koju stvar ištete?

PAVLIMIR

Pastijeri, mir s vami!
S strane strah vrzite:
vašijema zamljami
mači ovi ne prijete;
nije razlog da vašoj
prislatkoj slobodi
neobični nose boj
nijedni narodi.

SRĐ

Kreposna te tva besjeda,
o viteže plemeniti,
svijetle od krvi opovijeda,
ne krati se nami otkriti.

PAVLIMIR

Ako 'e vami došo ikada
na uši svijetle glas pun slave
Radoslava koji vlada
slovinske ove sve države:

Prid Časlavom hudijem sinom,
ki vlas silom ugrabi mu,
bježeć s vjernom on družinom
jur se u slavnom shrani Rimu.

S plemenitom on vladikom,
prava vjera s kom ga ugodu,
dni provodeć s mnogom dikom,
Petrislava sina rodi.

Hrabrenoga Petrislava
ja Pavlimir sin ljubjeni
put slovinskih grem država,
gdi 'e kraljestvo staro meni;

a to er, buduć Časlav kleti
jur za svoje grijehe prijeke
usilovan bio umrijeti
sred utopne vržen rijeke,

mene na vlas djeda moga
svi slovinski bani zovu.

Jedva gnjeva od morskoga
u dubravu dođoh ovu:

valovita morska sila,
ka je ostale moje plavi,
kô se bojim, potopila,
jedva moju plav ostavi.

Hvala Bogu ki me shrani
po velikoj svôj milosti
u čestitoj vašoj strani
gdje stanuju sve kreposti

SRĐ

Svijetli kralju Pavlimire!
u kojoj se strani od svita
svijetlijem glasom ne prostire
tvoja krepos plemenita?

Tko da ne zna pod nebese
glasovito tvoje pleme,
ke se kraljim hrabrenijeme
kako nebo zvijezdama resi?

Pazeć svijetla i vedroga

tvoga obraza lijepu diku,
Radoslava, djeda tvoga,
plemenitu poznam sliku.

Još bih dijete kad nekada
dođe u ovu on dubravu,
na dan isti koga sada
ponavljamo diku i slavu.

Mnogo lijepijeh vitezova
njega združi punijeh hvale;
vedra slika nu njegova
nadhodijaše sve ostale.

Zato, kralju plemeniti,
pokli tebe čes vesela,
za dan ovi počastiti,
u ove kraje jes donijela:

i ti i vrijedna družba tvoja
u čestitu spilu hodi,
gdi pustinjak Ilar stoja
ki Višnjemu toli ugodi.

Ja namjesnik slavnu Ilaru,
ki ove časti ne dostojim,
za običaj našu staru
u nje skutu sada stojim.

Hodi, nu se ne zasrami,
svijetli kralju, tva vedrina,
ako rimskih veličina
nać ne budeš među nami;

pače se uči segaj dana,
kô se drže u nescijeni
i bogatstva naglo iskana
i dvorovi uzvišeni.

Nu ako gnjivna morska sila
(nijesu tašte me osude)
u ovi te kraj donila
cijeć koristi naše bude;

nu ako Višnji blag i mio
od morskoga huda gnjeva
danas bude sahranio,
koja tebe slijede drijeva!

PAVLIMIR

O slavnoga pustinjaka
namjesniče vrijedni i znani,
i ja i družba mojih junaka
dobrotom smo tvom svezani;

tim gremo veseli
dan ovi čestiti,

kô srce tve želi,
jedino slaviti.

Ah, da Bog dopusti,
kô milos tva pravi,
da morskijeh od usti
shrane se me plavi!

SKAZAN'JE ČETVRTO

MARGARITA i DUBRAVKA

MARGARITA

O Dubravko, drugo moja,
ku prijateljstvo drago i milo,
bivši još ja sred povoja,
davno je sa mnom sjedinilo,
da, odkli smo zaljubljene,
želje i misli moje i tvoje
nam su objema otkrivene,
ko da u jednom srcu stoje,
koja ovo nova želja,
ku ne oćutjeh nigda prije,
moje srce veže i strijelja
i ledenu miso grije?

Koji ovo gos čestiti,
lijepa uzrasta, vedre slike,
nas je došo počastiti?
Koje u njemu sjaju dike!

Da se nije dundu momu
on za kralja povidio,
po licu bi svom samomu
krv kraljevsku svjedoćio.

Mnogi bani i gospoda
(ništa otajno tebi nije)
slovinskoga od naroda
i od pitome Dalmacije
jesu mlados mu dvorili,
i blagoćom snižna lica
prosili me i dvorili
da im budem vjerenica;

nu ja, ka sam dosle od leda
na neizbrojne molbe bila,
s jednoga sam sad pogleda
živ se u oganj satvorila.

Netom vidjeh obraz mili,
netom začuh riječ medenu,
me se od mene srce odili,

moja odluka stara uvenu.

Ili me ovo nerazložna
njeka želja veže i hita,
kojoj srca sva podložna
umrljeh su ljudi od svita;
ili Višnji zgar odredi,
da s vitezom nijednime
ne sklopi se i ne slijedi
vjera moja negli š njime.

Nu nečista ljubav ako
u mojemu srcu ovo je,
na činjen'je koja opako
hoće snižit želje moje:
prije ognjeni plamen s nebi
vrhu glave moje sleti,
neg ja učinim stvar na svijeti,
svijetla časti, suproč tebi.

DUBRAVKA

O družice, draža meni
nego od oči svjetlos mila,
s razlogom si tvoj ljuveni
novi oganj meni odkrila;
želja u srcu zatajana,
ku gorušta ljubav budi,
neotkrivena kako rana,
s vele većom štetom udi.

Ja ti rekoh večekrati,
da ne može tvoja dika
bez ljubjena druga stati,
bez dragoga vjerenika.

To bi našoj u dubravi
ti se brojit sama htjela,
ka daleče od ljubavi
mlađahne bi dni provela.

Zaludu ti te kreposti;
ne da narav ljubežljiva,
neg od tebe da uživa
rod priličan tvoj kreposti:

tim nijedno čudo nije
da ovi vitez vrijedni i znani
svom dobrotom od svijeh prije
tvoju mlados stravi i zani,

ni ti ckvrniš tvojijeh dika,
paček se imaš rijet hvaljena,
želec imat vjerenika
svijetla kralja i hrabrena.

Prignut je ljubiti
kreposna svak dila,
vrijednos je na sviti
svijem draga i mila;
toliko veće kad
svijetô se nahodi
nje srcu čovjek mlad,
kojojzi gospodî.

Nu ako Božja vlas velika
njega u ove kraje iznese,
za nać tebi vjerenika
ki dostoji tve urese:

Višnji, ki pravo svijet vlada,
i zna ljudske sve požude,
kad se umrla svijes ne nada,
uzvisit ju često bude.

MARGARITA

Bogu davam ja se u ruke
i sniženo njega molju
da on ispuni mu odluke,
da on vlada moju volju.

SKAZAN'JE PETO

MARGARITA, DUBRAVKA i PASTIJER

PASTIJER

O gospođe plemenita,
ljubljeni te dundo zove!

MARGARITA

Što ima biti da me pita,
ke će stvari biti nove?

PASTIJER

Čestiti su i veseli
glasi i po te srećni dosti:

Pavlimir te vidjet želi,
stravljen s rajske tve ljeposti.

On u spilu kô se uputi
s tovojijem dundom kreposnijeme,
s mnogom željom želeć čuti
glasovito vaše pleme:

Srđ, veseo da pogodi
požudami kralja znana,
reče da krv vaša izhodi
od hrabrenijeh svijetlijeh bana.

Kô mu vaše slavne dike
i pradjede vrijedne izbroji,
na te svrnu sve besjede,
kô se uresu tvom pristoji.

Od njegova, reče, roda
da ti ostala sama jesi,
kojoj Višnji krepos poda
neizmjernu zgar s nebesi.

Kliče tad kralj plemeniti,
da ne može bit inako
neg da ures tvoj čestiti
zdrži u sebi dobro svako,
i srećniji da bi bio
vjeretik se tvoj nazvati
neg od svijeta velik dio
gospodovat i vladati.

Na besjede tej žudene
Srđ, veseo s tvoje sreće,
po tvu milos maknu mene;
o gospođe, ne ckni veće.

DUBRAVKA

Vidiš, drugo mâ ljubjena,
kô dostoje vrijedna dila,
da je požuda tva hrabrena
na pameti Bogu bila.

Vrijedni i lijepi vi ste oba,
i nitko vas ne nadhodi:
bî dostojno u jedno doba
vaša ljubav da se rodi.

MARGARITA

Mâ je ljepos nedostojna
svijetlom kralju da omili;

ali gredem dobrovojna
gdi me zove dundo mili.

SKAZAN'JE ŠESTO

TMOR i SNIJEŽNICA

TMOR

Sreća je naša poprav htjela,
o Sniježnice, mâ ljubavi,
da si se ovdî sa mnom sreła,
gdi me jutros ti ostavi;
tim mi spovjeđ, drugo mila,
naši posli kô prohode?
Ke si zemlje nabunila?
Ke si smela ti narode?

SNIJEŽNICA

Kô se od tebe, Tmore, odijelih,
sa svijem srcem nastojeći
naše odluke da po djelih
svršene se budu reći,
pomna, skrovna i najpreče
u smrdeću pođoh spilu
u tmastomu koje krilu
sumporana voda teče;
sumporana voda koju
nemilosni dusi pjene
u pakljenom nepokoju
s Flegetonta rijeke ognjene.
Od nečistijeh tu nakazni,
kijeh vlas naša silno kune,
činih donijet kroz drum jasni
kletu glavnju od pobune,
pak usionom namazana
mastim ka je čudne moći,
hrlo uzjahah ovan vrana
ki iz tamne dođe noći.
Na ovnu ovemu pokrivena
leteć crnom u oblaku,
kô je običaj naša općena
po noćnomu letjet mraku,
na Babu se spustih rijeku,
i vrgoh se strmovrata,

gdje najjače vode teku
sred plahoga kolovrata.

Ustavi se smiona voda
na me riječi vilovite
i put lastan meni poda
kroz ponore jazovite.

Ja po tmastijeh leteć jazih
uz pukline, uz litice,
u jedan se čas upazih
nakraj bistre Trebinštice.

Tu, da miso naša jaka
steći bude vjeru veću,
priobražena i od ulaka
uzeh sliku i odjeću;

načinih se dobro čuti,
a užegoh taj čas plahe
Trebinjane na boj ljuti
i susjede njima Vlahe.

TMOR

Njih nabunit nije stvar mučna,
bivši ona vrsta od ljudi
nabunljiva i naučna
na privare naše svudi.

SNIJEŽNICA

Taštijem strahom poharana,
donijeh glase njim neprave,
da gre gusa nepoznana
žeći i plijenit njih države,
i ako nije njih požuda
u zlo upasti od svijeh gore,
da oružani odasvuda
hrlo budu doć na more.

Muke, stoke, djecu, žene,
strašiv stavih njim prid oči.
Na glas ove uspomene
svak na oružje gnjevan skoči.

Od pobune glavnja ognjena
čini da se svi poplaše,
ka mi u ruci neviđena
sione iskre izmetaše.

Kô ih vidjeh punijeh smeće
i da njihov plam srditi

bez velike sile neće
nijedna voda ugasiti:
po svijeh župah mjesta ovoga
hrlo stupaj moj upravih,
tere glasom zlijem svakoga
u veliku smeću stavih:
nije vlaha ni pastijera
ki je čuo me besjede,
odi oružan ter ne grede
zlobni gusar da se istjera.
Malo, pak ćeš pun bljedila
rukom tegnut, kralju hudi,
kô progoni naša sila,
poplesat ju koji žudi!

TMOR

Vele izvrsnijem putom hodi
naša sprava po mom sudu;
utoliko ni ja odi
danas nijesam stô zaludu.

Ali je trijeba bilo meni
proć s načinim prem hitrima,
budući mi Srđ vuhveni
vazda bio na očima;

Srđ vuhveni, sa svom moći
našoj sili ki se opire,
i hoće nam vrha doći
i čas splesat naše vire.

SNIJEŽNICA

Tej zlostari riječ opaka
ne dâ da se puk privari
lažom našijeh taštijeh čari:
mora, uroka, vukodlaka;
naše vile od planine,
kijem varamo čeljad ludu,
pustolovice, upirine
prid njime su sve zaludu.

TMOR

Na sramotu ja njegovu
na dan ovi svijem veseo
svukoliko čeljad ovu
sumnjivijem sam strahom smeo.

U miso sam stavio njima,
od šta se oni često boje,
da 'e Pavlimir došo iz Rima
smesti davnje njih pokoje,
da na stražu sve slobode
stave pamet, oči otvore,
da od velike stan gospode
njim koristan bit ne more.

A uzdignu laži moje
Margarite vile vira,
ku zli dundo vjerio je
za zlobnoga Pavlimira.

Vjera im ova teško poda
sred besjeda mojijeh sumnjiti
da prćija njih sloboda
nemilom će kralju biti.

Mrmorit su svi počeli
suprotiva kralju kletom;
ima ovi dan veseli
s kom velikom dospjet štetom.

Nu da zli kralj sa svijeh strana
zameten se vas upazi,
prije neg buna od mještana
izagne ga i porazi,

od druga ću ja njegova
Krstimira uzet sliku,
adrijanskih ki valova
za njim brodi silu priku.

Nesrećni ću glas mu dati
da 'e njegova družba mila,
što ne umijemo još ni znati,
u moru se potopila;

sâm ja da sam gnjevne vale
i srdito more prijeko,
na pustošne vržen žale
sa zlom dušom jedva uteko.

Slika druga ljubjenoga,
koga on vele gleda i cijeni
od govora bit će moga
dobar svjedok, neka je meni.

SNIJEŽNICA

Dobra tvoja ta je odluka,
nu moj život miran nije
dokle ista moja ruka
zloga kralja ne ubije.

Zato uputi ti se veće,
kô si u srcu namislio,
zlobnoj gusi zle dat smeće
kroz pogubni glas nemio;
ja ću ostat odi sama,
radi posla da ovoga
iz paklenijeh činim jama
glavnju donijet sna smrtnoga:
njom ću njemu nevidena
činit smrtni san zaspati
i ovijem nožem nesmiljena
pogubit ga i zaklati.

TMOR

Ti ostani, ja ću poći;
nijedne varke ne pustimo
da zlobnoga naše moći
neprijatelja pogubimo.

SKAZAN'JE SEDMO

SNIJEŽNICA i NAKAZNI PAKLJENE

SNIJEŽNICA

Pokli ja sam odlučena
da mu miso s djelim združim;
raspršana, raspletena,
stresam prutom, zemlju kružim,
lijevom nogom bosonoga
u strašivi krug ulazim,
put zapada triš mrkloga,
triš na istok jasni pazim.

O nakazni strahovite,
da izvršim mu požudu,
iz pakla mi donesite
sna smrtnoga glavnju hudu!

Jošte cknite? Još krzmate?
Zlobni dusi, još vas nije?
Ali od mene vi čekate
kletve i riječi strašivije?

Sad, sad ako ne dođete,
jedovita i rasrčena
ne zatajah strašna imena
od koga se svi tresete!

NAKAZNI

O gospođe naša davnja,
pusti ognjene srdžbe tvoje:
nosi ti se kleta glavnja,
na zapovijed tvoju evo je.

I ako ć' da te mi slijedimo,
zapovijed nam i naredi;
svi čekamo, svi žudimo
tve moguće zapovijedi.

SNIJEŽNICA

Za sada mi, dusi vrli,
ne služite za stvar inu;
vratite se opet hrli
u pakljenu strašnu tminu.

Gorim, sva sam jedovita,
prika i vrla izvan mire,
od krvi me žeđa hita!
Gdje si, hudi Pavlimire?

Goruštu ću žeđu moju
tvojom krvim ugasiti.
Što već pazim, što već stoju
ter ga ne grem poraziti?

Ali eto zli kralj grede
i š njim moj Tmor pun poraza.
Hitro ti je tuđa obraza
on lažive uzeo izglede:
po hođen'ju, po prilici
Krstimir je pravi vidjet.
Njega paze svi bojnici;
Pavlimir je počeo blijedjet.

Mjesto mu ću podat, neka
primi sada gorke muke
taštom lažom glasa prijeka,
pak ću izvršit me odluke.

PAVLIMIR

Krstimire moj ljubjeni,
sasma težak i nemio
od ljubjene družbe meni
danaska si glas donio.

Ti, moj dragi družo izbrani,
sada skaži meni, kako
njih pogubi more opako,
kô ti život tvoj sahrani?

TMOR

Znaš noćasnje, kralju, sile,
i kô svuda uokoli
na nas bjehu naripile
gnjevne vode, vali oholi.

Čijem u strašnoj ovoj smeći
tva nam plav se s oči dignu,
po velikoj koju sreći
silno more ne dostignu,
vihri, valovi i nebesa
nemilosno, jaoh, odveće
(sva mi od straha put se stresa,
čijem povijedam moje nesreće)
ostavit se nas ne htješe
dokli, ohola puni gnjeva,
ne razbiše, ne proždriješe
sva nesrećna naša drijeva.

Vrijedna Uroša plav najprije,
za početak zao nam dati,
čijem njom silni vihar vije,
s jedrima se svijem izvrati;
izvrati se i iz dna svoga
izgubjenoj svoj družini
posred mora potopnoga
nemilostan grob učini.

Kâ se oćutje tada tuga!
Koji urnebes posta od ljudi,
gdi po šteti svoga druga
svak pogubu svoju žudi!

Za Urošom plâvi sve ine,
da prikratim me govore,
u razlike zle načine
satarisa plaho more:
njeke zgodom strahovitom

rastresene, raščijane,
potonuše valovitom
u ponoru ukopane;
njeke vrljeh posred plata,
čijem se strahom rvu i vrte,
od ponorna kolovrata
strene ostaše i proždrte;
na jednu se pun vrline
s neba strašan šijun spusti,
i dignutu u visine
vrže moru u čeljusti;
mu plav sila plahijeh vala
o žestoke razbi stijene;
sva se utopi družba ostala,
sreća iznese živa mene:
na maloj se cki držeći,
pun žalosti, straha i vaja,
jedva mogoh smrti uteći,
sred pustošna vržen kraja.
Sreća moja bî velika,
er te, kralju, nađoh odi,
da po meni zna tva dika,
što se tužnoj družbi zgodi.

PAVLIMIR

Ah, zgode opake
i hude odveće,
ja vijeku ovake
ne čekah nesreće!
Ah, družbo mâ mila,
ljubjena, jedina,
koji grijeh, kâ bila
u vas je krivina,
da vaše dni budu
valovi srditi
u gnjevu prihudu
nemilo skratiti?
Kud da se ja bez vas
uputit sad budem?
Kraljevsku kô da vlas
nesrećan dobudem?
Zavidna nebesa,
potreba kojijem bî
vašega uresa,
užeše vas k sebi,
naš jošte umrla
uzdrži zemlja ova,

na svako zlo hrla,
svijem štetam gotova.

Al ki ostasmo, mili druzi,
ne šted'mo se ni kratimo
da u žalosnom plaču i tuzi
smrtnu slavu pripravimo
izgubjenoj našoj družbi.

SKUP

Svak procvili, svak proplači,
kaži gorke svak žalosti:
valovita smrt potlači
plemenite cvijet mladosti;
rijeke od suza svak prolijevaj.

PAVLIMIR

Smrtnu sliku, družbo mila,
devet crnijeh drijeva spravi:
valovita morska sila
koliko nam lijepijeh plávi
shara, proždrije i pogubi,
da sred ove mirne strane,
gdje neizbrojna čeljad hode,
uspomena vječna ostane
od nesrećne naše zgode,
od priljute naše česti.

SKUP

Svak procvili, svak proplači,
kaži gorke svak žalosti:
valovita smrt potlači
plemenite cvijet mladosti;
rijeke od suza svak prolijevaj.

PAVLIMIR

Devet vitijeh još čepresa
u dubravi usijecite,
i većega radi uresa

devet ogranj užezite,
kako je pravo i dostojno.

Razlog prosi, zakon pita
od prijateljstva i ljubavi,
mrtva družba plemenita
da se od svijeh hvali i slavi
žalostivom uspomenom.

SKUP

Svak procvili, svak proplači,
kaži gorke svak žalosti:
valovita smrt potlači
plemenite cvijet mladosti;
rijeke od suza svak prolijevaj.

PAVLIMIR

Jošte oružjem, punijem slave,
osam panja poklopite,
da izgubjenijeh drijeva glave,
vojevode, počastite
kijeh utopi silno more.

Nu najprije vrhu svega,
da se u crkvi molit bude
za njih duše vlas Višnjega,
svakolike koga osude
moguće su i pravedne.

SKUP

Svak procvili, svak proplači,
kaži gorke svak žalosti:
valovita smrt potlači
plemenite cvijet mladosti:
rijeke od suza svak prolijevaj.

PAVLIMIR

Prosti, prosti, družbo mila,
kijeh se zgoda od nas plače,
ako naša ova dila

žalostiva ne izjednače
dostojan'je vaše sada
Jeda Višnji meni poda
moje kraljestvo osvojiti,
od slovinskih svijeh naroda
činit ću vas ja slaviti,
da sved' vaša žive slava.

TMOR

Nećeš, zli gusare,
tuj stignut požudu,
naše ako privare
zamani ne budu.

SKAZAN'JE DEVETO

Jedan od BOJNIKA straže, PAVLIMIR i SVJETNIK

BOJNIK

Bježi, kralju plemeniti,
iz himbene sej krajine,
ako nećeš izgubiti
tebe i tvoje sve družine.

PAVLIMIR

Ka 'e pripravna još nesreća
na nesreće naše ovo?
O bojniče, što 'e ta smeća?
Ki su glasi? Što je novo?

BOJNIK

Množ od mještana oružana
prijeti nami poraz hudi,
pod oružjem sa svijeh strana
neizbrojni teku ljudi:
praće, hrbe, strijele, luci,
noži oštri i kopjaće,
pripravne su svijem u ruci

da nas satru i potlače.

Množ najveća niz goru ovu,
ka se imenom Brgat zove
u srditu gnjevu usionu
put dubrave grede ove.

Oni su nam, od svijeh gori,
uhitili i svezali
pet junaka ki na gori
na straži su sa mnom stali.

Smrt nemilu njima prijete
i plav našu hoće užeci;
jedva plahe od njihove
ja sâm mogoh srdžbe uteći.

PAVLIMIR

Od šta smeća ta izhodi?
Nijesmo danas u ničemu
dali uzroka mjestu ovemu
da s oružjem na nas hodi!

BOJNIK

Ne znam uzrok ja od smeće;
znam da gnjivan svak udara,
vapijući: ubi', shara'
zle gusare i grabeće;
zato, kralju vrijedni i znani,
ako je tebi mila glava,
ne stoj veće u ovoj strani,
iz nemilijeh bjež' država.

PAVLIMIR

Ja da utečem, ja da dilo
meni učinim nedostojno!
Nije se bježat naučilo
moje prid nikijem srce bojno!
Desnica moja dokli 'e zdrava,
i u njoj sablja može stati,
ne ima straha moja glava,
ni se umijem ja bojati.
Nepravo se boжник svaki
vitez zove, sablju paše,

s kijem pribiva strah opaki,
prike zgrade koga straše;
zato, družbo mâ viteška,
ki ste u Rimu još naučni
sva podnositi djela teška,
i trudi vam nijesu mučni,
segaj skupa nabunjena
ne bojmo se, ni strašimo,
snagom srca svi hrabrena
naše druge slobodimo.

Hod'mo, hod'mo njim protiva,
da, koga od njih uzbudemo
ove od smeće naći kriva,
pod žestoki mač pošljemo.

Razlog ki je s nam, mnim, da je
priporučen višnjem Bogu,
a velika sila ostaje
slaba i tašta pri razlogu.

SVJETNIK

Smiri tvoje srce vrijedno,
kraljeviću plemeniti,
za čas tvoju svi ujedno
s tobom spravni mi smo umriti;
nu bojnika s brojem malim
veliku se mnoštvu oprijeti,
te odluke ja ne hvalim,
prem smioni ti su svjeti.

Veličanstvu tvom uzumno
nije dostojno da se opira
zatjecan'ju nerazložnom
nabunjenijeh od pastira.

Tijem se na plav uklonimo,
ku nam užeć oni prijete,
i u krilu se nje branimo
od protive svake i štete.

Užežena kad bi bila
plav, a nam se opet odi
po nesreći dogodila
suprotiva kojagodi,
od nesvjesne njih nabune
gdi bismo se sahranili,
kraljevske li tvoje krune
plemenitu čas branili?

S plavi ćemo po načinu
od pobune krivca odkriti,
i pedepsati zlu krivinu,

i bojnike sloboditi.

Jošter ćemo čuvat poći
što je razlog da čuvamo:
Bogu mile svete moći,
u nje krilu koje imamo,
Polonije, Domitile,
Pankratija, Srđa i Baka,
i hrabrene Petronile,
slavnijeh moći družba jaka.

Nada sve ino križ prisveti
na kom božiji sin izbrani
za grijeh ljudski hotje umrijeti
u našem se drijevu hrani.

Ovo je naše sve ufan'je,
i proć smećam štit i snaga,
naša krepos, naše iman'je,
draže od svega zlata i blaga.

PAVLIMIR

Hod'mo na plav, razlog pita,
da se od nas bljudu i brane
slavna telesa i čestita,
Bogu mile moći izbrane,
jeda one krepke i jake
učine nas da splešemo
neprijatelje naše opake
i njih zlobu pedepšemo.

Ah, moj vječni nepokoju,
toli ću se ja dijeliti,
i odi samu dragu moju
vjerenicu ostaviti?

Ne mogu ino, nje ljepotu
za sad oći meni je sila:
zbogom dušo moja mila,
zbogom dragi moj životu!

U mjestu se nijednomu
vjera i ljubav mǎ ne skrati,
zatravljenom srcu momu
ti ćeš vazda kraljevati.

SKAZAN'JE DESETO

TMOR u prilici KRSTIMIRA

Dobro izvedoh me požude:
hitro uvedoh kralja zloga,
neka mene držat bude
Krstimira za dragoga.

U obličju slike ove
nabuniti poč ću sada
skup družine sve njegove,
da se dobru već ne nada;
bolje česti da ufan'je
veće bude ostaviti,
da s ubozijem kraljem stan'je
korisno im neće biti.

Rijet ću bojni da Slovini
za kralja ga primit neće;
malu cijenu da svak čini
male od moći, male od sreće;
da iz slovinskih istijeh strana
ova buna sva izhodi
i da vojska oružana
suproč njemu grede odi.

Ja znam kô ću me odluke
uputiti, kralju kleti:
znat ćeš ke su tvoje muke,
znat ćeš ki su moji svjeti!

SKAZAN'JE JEDANESTO

MARGARITA, DUBRAVKA i SKUP VILA

MARGARITA

Ah, nesreće ljute moje!
Što bi ovo, vajmeh meni?
Dijelio se, pobjego je
moga srca kralj ljubjeni!

Ah, nemila česti prika,
željna ti si mojijeh šteta;
jedan dan mi vjerenika,
poda i uze, jaoh, opeta!

Oh, nije ti zaman bila
rana huda mom životu,
što si mene učinila
u djetinjstvo me sirotu!

Majku i ćaćka ljubjenoga
mlađahnoj mi prije zaplijeni;
vjerenika sad miloga
nemilosno grabiš meni.

Ah, moj dragi, ah, moj mili

Pavlimire, mâ ljubavi!
Kud otide? Kud se odili?
Kuda uteče? Što me ostavi?

Jedva biljeg vjere prave,
slatki celov meni poda,
a iz ove tja dubrave
priko morskijeh bježiš voda;
jedva slavnu tvu desnicu
s mom desnicom združi ujedno,
a tvu dragu vjerenicu
sad ostavljaš nepravedno.

Kud se moja riječ prostire,
ter neprava tebe pravi?
Nijes ti neprav, Pavlimire;
moji su isti, jaoh, nepravi:
njih nabuna nerazložna
tebe smete i otjera,
da ostanem ja podložna
na plač vječni pun čemera.

Ali, ako u čemernu
ti se odijeli nepokoju,
zašto mene s tobom vernu
ne povede ljubi tvoju?

Moje srce ti se odnio;
i me tijelo, jaoh, ponesi!
Ah, što me si ostavio!
Slatko ufan'je moje, gdje si?

DUBRAVKA

Djevojčice plemenita,
koliko su muke tvoje
ljute i gorke, toliko je
tvoja želja razložita;
nu se ufan'je tve ne krati,
jeda Višnji podat bude,
da se on k tebi brzo vrati
prem kako su tve požude.

MARGARITA

Ufan'je je malo moje,
draga drugo, vajmeh meni!
Dijelio se, pobjego je
moga srca kralj ljubjeni.
Ne puti se, jaoh, ne puti,

dragi kralju, sam bez mene;
mâ se mlados snažna ćuti
s tobom brodit morske pjene.

Ili u Rim hoćeš ili
u slovinske zemlje poći,
svud sam s tobom spravna doći,
ne ostavi me, brače mili!

Rim se sramit neće mnome:
moji se stari, puni hvale,
rimskom krvi hrabrenome
diče i rese nad sve ostale.

Jaoh, ako me za tvu drugu,
kô mi obeća, neć' primiti,
za tvoju me primi slugu,
vjerna ću ti sluga biti;
i u miru i u boju
slijediti ću spravan uvike
plemenitu mlados tvoju
i tve trude svekolike.

Ali vjetar riječi moje
sve odnosi, vajmeh meni;
dijelio se, pobjego je,
moga srca kralj ljubjeni!

SKUP

Na ove riječi, na plač ovi,
djevojčice ucviljene
pristali bi svi valovi
i omekšale tvrde stijene.

MARGARITA

Dijelio se, i za njime
ucviljena ja ne hodim,
moju mlados da na vrime
vječne od muke oslobodim!

Ako plavi, jaoh, njegove
sad ne budem ja zastati,
metnut ću se u valove
i za njime zaplivati.

Od bojazni, jaoh, strašivo
momu tijelu more nije;
ali mrtvo, ali živo,
samo k njemu da doplije.

Kad me mrtvu on upazi,

neće biti tvrđi od stijena
da ga boles neizrečena
kroz smrt moju ne porazi.

Volim, volim ja umrijeti
i bit morskā utopnica,
privarena neg se rijeti
i ostavljena djevojčica.

Lijepe vile, družbo izbrana,
bjehote mi vi spravile
sred ovega blaga dana
pjesni od pira drage i mile;
spravite mi plačnoj sada,
čijem se dragi moj dijelio,
smrtne pjesni pune jada,
ukop tužan i nemio.

Zbogom druge me čestite;
zbogom zemljo rodna ostani;
zbogom pastijeri ostanite,
zbogom dundo vrijedni i znani!

SKUP

Margarita kud se uputi?
Hod'mo za njom, mile druge,
od velike da je tuge
ne porazi vaj priljuti.

SKAZAN'JE DVANESTO

SKUP PASTIJERA

I.

Zle ti goste posred stana,
zle ti, Srđu, zete primi,
da sloboda naša izbrana
ockvrnjena bude š njimi.

Ne, ne, družbo vrijedna i mila,
oprimo se sa svom moći,
da ne može huda sila
nami ovako vrha doći.

II.

Ne pustimo da sloboda
hrabrena se na tle obali,
od naroda do naroda
ku smo dosle uživali.

Epidavro, naš grad stari,
koga bojni Rim porodi,
niče, uzrastje, i ostari,
i umrijet će u slobodi.

Plemenitijeh izbor ljudi,
kakono se odi sada
u dubravi ovoj sudi,
na izmjenu taj grad vlada.

Način ovi od vladan'ja
najbolji je u naravi,
er u njemu bez bojan'ja
svak slobodne dni boravi.

III.

Odi oholom i oštromu
samosilju vlasti nije,
blage pravde sud nikomu
ne taji se i ne krije.

Odi od malijeh mjesto ne ima
silno gospostvo i mržeće,
kojih mogućstvo gradovima
bude od vječne štete i smeće.

Odi na stô ne zasjeda
mnoštvo i svake skup čeljadi,
koja, u vlasti kad se ugleda,
vas grad smete i razgradi.

IV.

Tere ćemo, družbo vrijedna,
segaj dana mi trpjeti,
da sloboda naša vrijedna
na ovi način bude umrijeti?

Da mi, koji od vijek vika
po sebi se jur vladamo
za gospara, za silnika
inostranca kralja imamo?

Da kroz žensku jednu glavu
u žestokoj ljutoj smeći
izgubimo prednju slavu,
za nam istijem bit mrzeći?

V.

Prije nadmeno more obkrúži
i potopi naše zgrade,
nego da ova zemlja služi
i sloboda naša pade.

Sloboda je plemenita
draža od svega srebra i zlata,
sve bogastvo segaj svita
njoj podobna nije plata.

Hod'mo, hod'mo guse klete
s plavim užec i pobiti,
ki s nevjernom vjerom prijete
nam slobodu ockvrniti.

Ovijeh ljudi krv izvire
od zlijeh Gota ki nemili
staroga su bijele mire
Epidavra oborili.

I susjedi Trebinjani
suproč njima eto ustaju;
i po vrhu i po strani
kijeh nahode, sve hitaju.

Pet su od njih dosle nami
družbe od ove dovedeni,
u skrovenoj ki se jami
hrane na smrt osuđeni.

Strimo ovako i ostale;
utoliko učinimo
bojnu igru punu hvale,
da se jače š njima udrimo.

(Odi se čini moreška s lucim i stijelami.)

ČINJEN'JE TREĆE

SKAZAN'JE PRVO

SRĐ i skup PASTIJERA

SRĐ

Ah, ljudska umrla
pameti, ah, kako
slijepa si i hrla
suditi opako!

Bjehote danas vi,
pastijeri hrabri,
sumnjivijem strahom svi
nepravo smeteni,
mneć staru slobodu
splesanu paziti,
i tuđem narodu
i kralju služiti.

Nije došo, moji drazi,
Pavlimir kralj odi
da vam kraj porazi
ni da vam gospodi;
ovo je oni znan
vitez pun uresa,
vam davno obećan
i određen s nebesa
koga vi od mene
u skrovnoj tamnosti
većekrat hvaljene
čuste pjet kreposti.

On će ovu dubravu
učinit svijetlu; a vi
na nju bunu nepravu
digoste sumnjivi.

Vaše će on ime
do neba dignuti;
a vi boj biti š njime
hoćete priljuti.

Njega je čes vesela
za vaše čestite
koristi donijela;
a vi ga gonite.

SKUP

Samiri se, Srđu znani;
nije ova bila sumnja prika
u slobodnoj ovoj strani
bez uzroka bez velika.

Budući se nerazložni
glas prosuo da mi imamo
biti sluge i podložni,
ki, što je služiti, ne poznamo,
kako hoćeš da u smeći

od pastijera svak ne bude
na oružje bojno teći,
da slobodu rodnu bljude?

Kraljestvo je nad zlijem svima
nam mrzeće i nemilo,
kô je starim Rimljanima,
roditeljem našijem, bilo.

Nu bivši nam ti odkrio
da je Sniježnica i Tmor hudi
ovi zlobni glas iznio
smeću općenu ki probudi,

Dubrava se sva smirila,
i veselo kaže lice,
vuhovita znajuć dila
zloga vješca i vještice.

SRĐ

Neka ih, neka, brzo ima
od nebeske višnje moći
nepravednijem njih djelima
zgar pravedan plata doći!

Malo stoje zloće hude,
nu im se vječna muka hrani;
kralj će omekšat vrijedni i znani,
kad privare njih znat bude.

SKUP

Uhićenijeh pet junaka
mi smo njemu slobodili,
i himbena djela opaka
vilenika njim otkrili.

I ti učini mudro dosti
što si starijeh šes pastira
poslo u kralja Pavlimira
da ga mole da nam prosti.

A i susjedni Trebinjani
kijem bî dano razumjeti,
da je on gusar ki njih strani
nemilosnu plijenu prijeti,

bivši u mjestu čuli ovemu
da je on Slavim kralj vlastiti,
pošli su se ončas njemu,
podniženo pokloniti.

Nu nepuča tva ljubjena,

ku prid svijem ti pastijeri
za čas veću tvoga imena
za svijetloga kralja vjeri,
ne hteć ni čas počekati,
pošla je s družbom lijepijeh vila
molit mu se blaga i mila,
da se natrag opet vrati;
neće od mraza ni od leda,
ni kamene bit naravi,
na zrak jedan nje pogleda
da sve srdžbe ne ustavi.

SRD

Veće ga je utažila,
veće š njime grede odi.
S ove vjere, družbo mila,
nami vječna čas izhodi:
lijepa je dikla i hrabrena,
ke će ime bit sved slavno,
vjerenica određena
svijetlom kralju s neba odavno.

Od imena nje čestita
u ove će jošter kraje
doć kraljica plemenita,
da svet u njih život traje:

Margarita djeva koja,
za potvrdit vjeru pravu,
izgubiti rusu glavu
ne krati se i ne boja.

Sveta crkva, bojna zgrada,
zgrađena će od nje biti,
ka će svoga rodna grada
mire čuvat i braniti.

Hodi, kralju izabrani,
hodi, uzročne naše sreće
nam s nebesa obećani
grad zidati počni veće.

Nikni, lijepi Dubrovniče,
nikni, nikni, slavni grade,
odkli žarko sunce istiće,
dokli u more opet pade;
grade, vječna gdje sloboda
ima držat svoje pristolje,
svijetla utjecat gdje gospoda
u teške će sve nevolje.

Grade, iz tvoga ti ćeš krila
rađat brzijeh sto brodova,

kijema morskijeh od valova
prijeka će se klanjat sila.

Oni, brodeć sinje more
puni glasa vjekovita,
u rodne će nosit dvore
obilnosti svega svita.

Još će u pozna ljeta doći,
iz dubrave tko će ove
Erkulove stupe proći,
i otkrivat zemlje nove.

SKUP

Zamjerno ti on besjedi;
svak besjedu ovu zori;
redovniče slavni, slijedi,
Bog po tebi to govori.

SRD

Tako drž'te, moji ljubjeni;
Ilar slavni, Bogu mili,
sve objavi ovo meni
u čestitoj svojoj spili.

U žestokoj onoj smeći,
ku s Sniježnicom Tmor uzmnoži,
na molitvi ja stojeći,
nedostojan sluga boži,

i moleći snižno Boga
ki sniženijeh lasno čuje,
vrh smetena mjesta ovoga
da se smiri i smiluje;

iznenadi na oči moje,
ke lijevahu suza rijeke,
snu priličan pokoj dô je,
da zamjerne vidim slike,
er se ončas meni ukaza
pun svjetlosti, pun uresa
jedan starac vedra obraza,
drag dvoranin od nebesa.

Pustinjak sam Ilar, reče,
pod' navijesti tvomu puku,
na oružje da ne teče,
da ostavi smionu odluku;

Pavlimir je u ove strane
cijeća vaše došo česti,

koju moguć nije smesti
da vas na nju pakô ustane.

On će od mnoge dike i cijene
odi čestit grad zgraditi,
i s vam druge sve hrabrene
s vašom voljom sjediniti,
u kraljestvo pak će svoje
kraljevati miran poći,
neka sumnje vam nikoje
od njegove nije moći.

SKUP

Tebi Višnji dava znati
bez ikakve danas tmine
slavna djela, zgone istine,
ke će se odi događati.

SRĐ

Udjeljane odi slike
u kamenu živcu od mene
danaska će svekolike
tebi biti otkrivene.

Mjestu i kralju toj objavi,
i da smiri svak se veće,
uzroke im odkrij od smeće.
Reče, a mene san ostavi.

SKUP

Prem velici ti su dari,
ke nam Višnji obećava.

SRĐ

Dosta ću vam čudnijeh stvari
kazat, družbo mâ gizdava.

Boga hvalit mi hodimo
dokli dođe kralj čestiti,
srećno slike pak pazimo
s kojih će slava naša iziti.

SKAZAN'JE DRUGO

SNIJEŽNICA

Ah, kako se, o Sniježnice,
proć naravnoj tvôj vrlini
od prihude ubojice
ljubovnica draga učini!

Kako srdžba tva žestoka,
gnjevnijem ognjem razgorena,
od sunčana bi dva oka
u plam ljuven obraćena!

Ja se spravljah da pogubim
kralja, moga protivnika;
mješte omraze sad ga ljubim,
i za njime mrem bez lika.

Nevidena bjeh ga veće
snom smrtnijem ušikala,
i kacigu s primržeće
glave njemu razvezala;

kada svojom on ljeposti
misli uzbuđi moje ognjene,
i gizdave sve mladosti
vedrijem zrakom sveza mene.

Bjeh se veće pripravila
na ubojstvo priko i vrlo,
jedovita i nemila,
nepravo mu priklat grlo;
nu vrat njegov bjelji od snijega
desnici se moj oprije,
ka se prostrije grlit njega
što ga htijaše zaklat prije.

Spravljahu se usti ove
napojiti krvi hude;
sad medene pit celove
u razbludi slatkoj žude.

U srce mu još krvavi
hotijah zabit handžar ovi;
ali on srce moje ulovi
jakom strijelom od ljubavi.

Glavnja se od sna nije donijela
iz pakljene meni jame;
glavnja je ono živa bila
kâ ljuvene budi plame.

Čijem mi krvne stinu odluke,
mâ vrlina čim se krade,
iz ubojne meni ruke
milostivo gvozdje pade.

Probudi se kralj ljubjeni,
ali netom oči otvori,
moj se život zatravljeni
taj čas živi plam satvori.

Huda diklo Margarita,
došastje mi tve zabrani
vidom lica plemenita
lijek ne iskat mojoj rani.

Ti, i vile, i pastijeri
kralja s oči mojih digoste!
Ka vas huda čes namjeri?
Odkuda li vi dođoste?

Ja za ne bit odkrivena,
britki handžar s natle digoh,
i smetena i ranjena
odijelih se i pobjegoh.

Ja znam što ću. Ali sliku
od čovječke vidim sjeni...
Tmor je! Neku stvar veliku
nosi u ruci, ide k meni.

Zasve er drag mi veće nije,
hiniti ću zasad š njime
da ga ljubim kako i prije;
vas svijet hini u ovo vrime.

SKAZAN'JE TREĆE

TMOR i SNIJEŽNICA

TMOR

O Sniježnice moja mila,
svi su zaman naši svjeti:
ne može se nijedna sila
zlijeh udesa volji oprijeti.

Suđeno je da se veće
grad Dubrovnik odi zgradi,
nemilostiv stan čeljadi
nam protivne i mrzeće.

SNIJEŽNICA

Od šta vadiš tu istinu
koje nijesi držo dosle?

TMOR

Zašto svakom po načinu
tašte pazim naše posle.

Er kô u slici tuđa obraza
glase kralju dah himbene,
od morskoga da poraza
njegove su plavi strene,
i kô prve on plahosti
nabunjena mjesta ugleda,
odijeli se u žalosti
put visoke plavi ureda;
ja ne hoteć gubit vrijeme,
kô stah, za njim pođoh tade
među družim njegovijeme
smeće stavljat i zavade,
ali njeke svete moći,
ke u drijevu nosi svomu,
zabraniše naprijed poći
momu htjen'ju himbenomu.

SNIJEŽNICA

To je i moju priku volju,
sad se stavljam, ustavilo
da zla kralja ne zakolju,
da ne učinim krvno dilo.

TMOR

Ja, nemira pun velika,
na grobove pođoh stare
glasovitijeh vilenika:
hitra Mrkana i Bobare.

Tu velikoj u bolesti,
ka me jošte danas kolje i bije,
od dohodnijeh zgoda i česti
počeh metat hamalije.

Doleriju i Lerijana
zatijem uzeh zaklinjati,
nam protivnijeh ovijeh strana
da mi bude čes kazati.

U zle glase začuh kako
grad će slavan niknut odi,
i da zaman silni pakô
suprotiva nebu hodi;

kô je zlobni Srđ smirio
nabunjene sve pastijere,
kô se zli kralj utažio,
kô nije našijem lažam vjere.

SNIJEŽNICA

Moj ljubjeni dragi Tmore,
ti su glasi prem nemili,
ne može se našoj sili
zlo zgoditi huđe i gore.

TMOR

Za rasladit moje smeće,
ja se ukazah željan znati
suprotive i nesreće,
ke će ovi grad imati.

Tada jedan duh pakljeni,
ki na stražu tu dohode,
ovaj pehar donije meni,
pun priteške kobne vode,

Ova je voda s rijeke Ljute,
reče neman huda i prika,
u njoj gledaj zgode ljute
nam mrzeća Dubrovnika,
ali učini da je stara
s tobom druga tva Sniježnica,
ona veoma dobro čara
i hitra je vilenica.

SNIJEŽNICA

Žô mi je vele, družo izbrani,
i velike ćutim muke,
da su bili svi zamani
naši trudi i odluke;

tim da žalos našu sada
u čem godi rasladimo,
u toj vodi huda grada
suprotive sve pazimo.

TMOR

Gledaj, drugo mâ gizdava,
gledaj naše zlo veliko,
gdi vrh oštrijeh ovijeh Lava
grad Dubrovnik veće je niko.

Kako raste, kako cvjeta,
kako lijepe dava plode,
kako iz mnozijeh strana svijeta
u nj gospoda slavna hode!

SNIJEŽNICA

Svrni s grada tve poglede
i na sinje more pazi
gdi od Afrike soldan grede,
da ga satre i porazi.

Na čelu se ime bojno
upisano njemu vidi,
u plavijeh ga neizbrojno
Saracina mnoštvo slidi.

Budvu on plijeni, Kotor tlači,
tre Molunat, Risan hara,
na Dubrovnik, od svijeh jači,
od svijeh glavu, pak udara.

TMOR

Gledaj kô ga on obstire
silnom vojskom, nu ne more
tvrde i jake probit mire,
ni razbiti njih zatvore.

Ah, jaoh, pazi kô pun vaja
iz ove se zemlje krade,
put latinskih bježeć kraja
gdje uzima mnoge grade.

Od njegova gnjeva ognjena,
suprotive koji ne ima,
Italija sva je strena
do carskoga grada Rima.

SNIJEŽNICA

Da koja se ono driva
dubrovačke dižu iz luke,
i slovinske bojne puke
vode njemu suprotiva?

S jedne oni, s druge strane
silni Franki na nj udiru,
i vojske mu sve satiru
i u verigah njega hrane.

TMOR

Ne ckni, drugo mâ kreposna,
pazi kako Bodin vrli,
pun poraza nemilosna,
na Dubrovnik s vojskom hrli!

Tu sinove Branislava,
bratučeda svoga, ište,
od mržećijeh neka glava
smrti učini svetište.

SNJEŽNICA

Koje on štete gradu priti
suproć sebi oružanu;
i nije moguć učiniti
da ostavi njim obranu!

TMOR

Tim narugan Branislavu,
koga s sobom sužna vodi,
pun rasrdžbe siječe glavu
i u rodne zemlje odhodi.

Po dijeljen'ju kô njegovu,
cijeć našega, jaoh, nemira,
u dubravu prijeku ovu
oholi se grad prostira.

Gleda, sveti našu slavu
Vojslav, Vojnov sin hrabreni,
dubrovačku ki državu
siječe, hara, robi i plijeni.

Vidiš, drugo moja, koje
on s rasrdžbom usionom

s Dubrovčanim čini boje
pod njihovijem gradom Stonom.

SNIJEŽNICA

Vidim, nu je sve zaludu:
njih ne slama nijedna smeća,
u pogubah i u trudu
njihova je krepos veća.

TMOR

Pusti tugu ka te trudi,
tere gledaj kô nemio
s Brgata je na grad hudi
Stjepan herceg naripio,
na njihove kako dvore
treskovite i goruće
česte plame meće s gore
da ne ostavi cijele kuće.

SNIJEŽNICA

Svu njegovu tu vrlinu
nedostojnijem vrši dilom:
vidiš kako svomu sinu
vjerenicu grabi silom.

TMOR

Pusti njega, drugo moja,
i s pogledom naprijed hodi,
gledaj vojsku gdi bez broja
zmaj ognjeni Mehmed vodi.
Na Sutjehu slazi veće,
da grad satre nam nepravi,
ali, o hude naše sreće,
koja ga ovo kob ustavi?

SNIJEŽNICA

Popuzo se konj pod njime
i s glave mu veo opada,
smiren s mačem zlaćenime
obraća se on nazada.

TMOR

On se dijeli, ali gleda
kako Nehan Turčin ljuti
na Konavli pada i ne da
Dubrovčanom počinuti.

SNIJEŽNICA

I njegovoj prikoi sili
hrabreno se oni opiru,
vidiš kô se u nemiru
iz njihove zemlje odili.

TMOR

Prolijevam te, vodo kobna,
puna smeće i poraza,
kako nami huda i zlobna
ništa drugo ne ukaza.
Bjež'mo drugo mâ, najpreče
iz nemilijeh ovijeh strana:
kletva hoće, sud protječe,
da ne imamo odi stana.

SNIJEŽNICA

Ja se dijelit jošter neću,
odluka je moja odi
jošter smotrit koju smeću,
nu ako sreća meni ugodu.

TMOR

Kada hoćeš, a ti ostani,
i što ti je drago čini,
moj pokoju izabrani;
ja te čekam u planini.

SKAZAN'JE ČETVRTO

SNIJEŽNICA *sama*

On ti je zaisto, lud saviše
i bezuman, ako cijeni
da Sniježnica za nj uzdiše
i da veće drag je meni.

Volim mila ljubovnica
mlada kralja ja se zvati,
neg bit mrazna hotimica
i hotima stara imati.

Plemenitoj Margariti,
ke Pavlimir ljubi diku,
ja ću zaspat učiniti
i obratit se u nje sliku.

Cijeneć da sam vil izbrana,
on će mene milovati,
ja ću slatko celivana
slađe i draže celivati.

SKAZAN'JE PETO

PAVLIMIR, MARGARITA i SKUP BOJNIKA

PAVLIMIR

Plemenita djevojčice,
s ke mi oči bio dan siva,
razveseli svijetlo lice,
i ne budi žalostiva.

Lednu ostavi sumnju koja
ljuto tebi sumnjit poda
da ću od tebe, dušo moja,
priko morskijeh uteć voda.

Ki bih život ja živio
kad bih rajsku tvu ljepotu
privarenu ostavio,
moj čestiti drag životu?

MARGARITA

O ljubjeni kralju, koga
mlados moja služiti obra,
o česare srca moga,
o uzročje moga dobra,
čini mi se snjet joštera
da se dijeliš ti od mene,
da je tašta naša vjera,
da su želje me smetene:
čini mi se da plav tvoju
priko mora plovom slijedim
tako za te, moj pokoju,
ljubovnica vjerna blijedim.
Ledeni su strasi moji
me gorušte biljeg vjere:
sved se straši, sved se boji
za dragoga ko umire.

PAVLIMIR

Ne straši se, mâ radosti,
evo uza te vjerenika,
koga rajske tve ljeposti
andioska zani dika;
evo, slatka ma ljubavi,
u ruci ti je mâ desnica,
vjeran biljeg, svjedok pravi,
da si moja vjerenica.
Tom se ukopna svrši slava,
ku naredih družbi mojoj,
kijeh utopi smrt neprava
u pučini valovitoj,
slavit ćemo s mnogom dikom
slatku ženbu, pir čestiti,
kijem ću nad svijem ljubovnikom
po pravdi se srećan riti.

MARGARITA

Što da sramna tebi sada
djevojčica odgovori?
Tebe mlados moja dvori,
i ti njime, kralju, vlada';
ti si slatko me veselje,
ti si pokoj moj veseli,

ino srce me ne želi
neg slijediti tvoje želje.

PAVLIMIR

Mâ je želja, lijepa vilo,
ka životu mom kraljuješ,
da razvedriš lice milo,
da se smiriš i raduješ.

Za ljubav sam i ja tvoju,
ka mom srcu bi najdraža,
utažio srdžbu moju,
za to se i ti, brače, utaža'...

MARGARITA

Blaga je i mila tva besjeda
iz ke slatki med izhodi,
i mom srcu zapovijeda
i hotjen'ju mom gospodi,

Na tve drage razgovore
kô se neću ja smiriti?
Na vesele tve pozore
kô se neću veseliti?

PAVLIMIR

Veseli se, moja dzoro,
svijetli uzroče moje slave,
kraljevat ćeš ti doskoro
slavne grade i države;

i da je rados tva potpuna,
mâ kraljice, mâ gospoje,
na kraljevskih vele kruna'
spravi zlatne prame tvoje.

Gospoje će svijetle u rodu
bit dvorkinje tvoje dike,
slavne bane i gospodu
imati ćeš za dvornike.

Ali vrh svijeh inijeh sreća,
ke su spravne bitju tvomu,
kraljica ćeš bit najveća
meni, drugu tvom vernomu.

MARGARITA

Moja mlados ne dostoji
kraljica se tvoja zvati,
ti me srce, kralju osvoji,
i ti ćeš mu kraljevati.

Svud sam doći s tobom spravna,
moj životu dragi i mili,
tva dobrota vrijedna i znana
moje želje slatko sili.

BOJNIK

Srđ izbrani, pun kreposti,
s pastijerima i s vilami,
kô je dostojno tvôj svjetlosti,
grede, kralju, suproč nami.

PAVLIMIR

Plemenita i vrijednoga
redovnika ne trudimo,
dignimo se s mjesta ovoga,
suproč njemu ter hodimo.

SKAZAN'JE ŠESTO

SKUP PASTIJERA STARIJEH

PASTIJER .

Čuste li, družbo mâ,
čestitijeh množ sreća,
ke nebo našijema
zemljami obeća?

Lijepo ti znanoga
Srđa Bog nadari,
da mjesta ovoga
dohodne zna stvari.

Lijep ti će grad odi
niknuti ovi dan,
u vječnoj slobodi

glasovit i slavan,
krstjanska gdi vira
i ures nje sveti
slatkoga sred mira
uvijek će živjeti.

PASTIJER .

Zakoni su prave vire
straža puku vele jača
negli imat tvrde mire
i visocijeh množ polača;
tašta su gradovom
obrana građani,
ako ih Višnji svom
desnicom ne brani;
dobar za početak
ne može zazvati,
gdi božje časti zrak
ne počne sivati:
tim se srećan može riti
grad Dubrovnik, pun uresa,
štit i snaga kom će biti
kralj mogući od nebesa.

PASTIJER .

Tvrđi od mira od kamena
pravedni su još zakoni,
kijem je krepos uzvišena
i huda se zloća izgoni;
od zakona nu dobrotu
bolje stoji udjeljana
u načinu od života
neg u knjigah upisana.

PASTIJER .

Vladan'je najbolje
uživa oni grad,
gdje drži pristolje
građana mir i sklad:
i malahne stvari u skladu
moguće su snagu steći,

a u neskladu i u smeći
i velike moći padu.

Vidiš oni dub gdi kitne
grane svoje svud prostira,
drag razgovor u dni litne
lijepijeh vila i pastira:

on koliko u visine
vito čelo prodiljiva,
toliko se u dubine
s krepcijem žilam raširiva.

Zasve njega da se okolo
bijesna vojska od vjetara
strahovita i oholo
vrti, vije i udara,

on se krepak kaže i stoji
tvrđ na silne njih zamahe,
ni se straši, ni se boji
od njih sile vrle i plahe;

nu malahan crv poslije
moguć mu je vrha doći
ki mu iznutra žile izije,
grizući ga u dne i u noći:

unutrnja tako smeća
hara i ori tvrde grade,
isprid koje moć najveća
oborena na tle pade.

PASTIJER .

Dubrovnik se neće od tega,
kô nam reče Srđ, bojati
pače vazda posred njega
ugoda će svijetla sjati.

On će mirnim zakonima
vladati se sam po sebi,
razgovorno nevoljnima
utočište pri potrebi.

Vidjeli ste slike mile
ke za ures ovoj strani
posred svoje slavne spile
davno udjelja Ilar znani.

Koja će odi teć gospoda,
ki kraljevi, koji bani,
naša mila da sloboda
sačuva ih i obrani!

Vidjeste li vedru sliku
Silivestra mlada kralja
gdi slovinskijeh od zemalja

s majkom bježi bunu priku?

U njihovu kako trudu
mjesto ih ovo prima i časti,
ugrabljene dokle vlasti
neprijateljim otet budu?

Vidjeste li plemenitu
Lizabetu i Stjepana,
vrh bosanskih koji strana
držati će vlas čestitu?

I oni će bijegom doći
u države sej slobodne,
i š njihovom paka moći
u zemlje se vratit rodne.

Vidjeste li trudnu zgodu
Sigismunda vrijedna i znana,
ki će ugarskom bit narodu
kralj i česar od Rimljana?

Od mogućijeh kô Turaka
razbijen u grad ovi grede,
gdi ga slavnijeh množ junaka
i gospoda vrijedna slijede?

Od istoga ko Turčina
odi će se sahraniti
Đurađ despot i Jerina,
s kijem će Lazar njih sin biti?

Vidjeste li ko ljubljena
dvoja sinka oni cvile,
u sužanstvu oslijepljena
od sumnjive turske sile?

Ko car Đurđa i Jerinu
i Lazara šlje pitati,
i nijednome po načinu
nije moguć njih imati?

Kô se on isti čudi, kako
da je spravan govoriti:
grad vik neće ovi umriti,
gdi se vjera časti ovako.

Kud Tomaša Paleologa
uspomena da pristane,
od turskoga mača ohola
ki će ubjegnuto u ove strane?

Kuda Petra Sodorina
ođoh, u svoj ki nesreći
iz latinskijeh pokrajina
pod krilo će naše uteći?

PASTIJER.

Stvar bi duga brojiti bila
kralje i bane i despote,
od protivnijeh ki će sila
odi shraniti sve živote.

Srđeva će čas dovika
i dobrota svijetla sjati,
koji čuda ovolika
nam danaska čini znati.

Njega i kralja Pavlimira
pravedno je sveđ slaviti
ki će od tvrdijeh ovijeh mira
slavan uzrok nami biti.

Nu se sada mi jedini,
draga družbo, uputimo,
smrtne slave da vidimo
ke Pavlimir družbi čini.

SKAZAN'JE SEDMO

PAVLIMIR i GLASNIK

PAVLIMIR

Da tako, verni moj,
u ove države
zdrav dođe vrijedni broj
me družbe gizdave?

GLASNIK

Zdrav, kralju izbrani,
njih plavi vesele
po ovoj sad strani
me su oči vidjele.

Bjehmo veće mi dospjeli
pripravljati smrtne slave
i usječenijeh iz dubrave
devet čepres već donijeli;

devet crnijeh plavi slike
veće bjehmo učinili,
i oklopjem, punijem dike,
suhe panje uresili:

ja se vedroj tvoj svjetlosti
uputio već bjeh riti
da ukopne sej žalosti
s pukom dođeš proslaviti:

kad na ovo me spravljan'je
više morskijeh ču se vala
buka, romon i lupan'je
bubanj, trubalj i vesala.

Slijedeć ovu mirnu buku
u velikoj dici i slavi
u raskošna Gruža luku
uljezoše devet plávi.

Na oči moje tva viteška
družba zavi jedra bijela,
i pospješna i vesela
vrže u more sidra teška.

Ne hteć dugo ja čekati,
mješte spravne smrtne slave
glas ti dođoh dragi dati
mile družbe žive i zdrave.

A prem evo i oni k tebi,
za potvrdit mu besjedu,
odonuda mirni u sebi
s Krstimirom vrijednijem gredu.

PAVLIMIR

Sada poznam da je zamjerno
u dobromu Srđu znan'je,
ki prikрати prem čemerno
slatkom riječim me skončan'je.

On povidje sada meni
da Krstimir nije bio,
neg Tmor zlobni i himbeni
ki je hudi glas donio.

Nu što veće odi stoju,
ter ne idem s dobrom česti
vrijednu i milu družbu moju
i ma vita kopja sresti?

SKAZAN'JE OSMO

PAVLIMIR, KRSTIMIR i DRUŽINA

PAVLIMIR

Draga družbo i ljubjena,
hvala Bogu da ste zdravi,
da su od mora nesmiljena
sahranjene vaše plavi.

Sred pučine vrle i prike
ja sam mrtve vas cijenio,
i ukopne smrtne dike
bjeh vam veće pripravio.

KRSTIMIR

Vedri kralju i čestiti,
razlog si imo tve ljubjene
vitezove požaliti
i držat ih izgubjene;
Bog i one svete moći,
koje u tvomu nosiš drijevu,
suproć morskome hudom gnjevu
nam su bile od pomoći.

PAVLIMIR

Nu me krune glasovite
moji pereni štiti mili,
povjed'te mi i kažite
kako ste se sahranili?

KRSTIMIR

Kô noćasnja strahovita
nas godina ona stiže,
i pučina valovita
suproć nam se gnjevna diže,
sto proždrljih pijavica,
sto vihara nas obteče
da svi ostasmo blijeda lica,
strah nas svijeh posiječe:
ne mogaše nitko ini,
izvan višnja vlas visoka,
strašnoj otet nas vrlini
silna mora i žestoka.
Kad u tako jednoj mucu,
puni smeće, straha i vaja,
u mirnoj se jednoj luci
upazismo blizu kraja;
ka se rados, kralju, oćuti
od ljubjene sve družine,
bivši utekli poraz ljuti

vrle i plahe od pučine!

Nu plav tvoju ne videći,
što se nijedan nas ne nada,
ah, u komu jadu i smeći
mi ostasmo tužni tada!

Koja tuga, koja muka
sa svijeh strana tad se začu
posred suza i jauka
u žalosnom ljutom plaču!

PAVLIMIR

Brzo se je taj nemila
žalos koja vas uvrijedi,
u vesel'je obratila;
s tvom besjedom naprijed hodi.

KRSTIMIR

Zelenoga nadno Mljeta
ovo je luka, kralju znani,
gdje se od mora huda i kleta
Pavo sveti jur sahrani.

Na ovemu on otoku
u pravedne plame vrže
ljutu zmiju i žestoku
ka se njemu ruke trže.

Agesilao glasoviti
odi osuđen jošte stoja,
koga Opijan sin čestiti
slatke od riba pjesni poja.

Od palače još njihove
gledaju se miri steni,
kijeh se imenom luka zove
u koj bismo sahranjeni.

Nu stvar nad sva čuda ina
ukazaše nam mještani,
gdi oštri kami huda sina
neukopane kosti hrani.

Njega mati izagnana
prokle, i to se njemu zgodi
da mu tijelo ne ima stana
ni na zemlji, ni na vodi.

Sred otoka veće toga
ne hotjesmo mi krzmati;
po svijeh krajijeh mjesta ovoga

digosmo se tebe iskati.

Rat, Ston, Vratnik i Zagorje
s mnogom pomnjom obidosmo,
Šipan, Lopud i Primorje,
i nigdje te ne našosmo.

Vedri kralju, misli koju
slas i rados ućutjesmo
izdaleka kad plav tvoju
mirnu i zdravu mi vidjesmo.

Ukazasmo tad biljezim,
kô ljubimo tvoju glavu,
bubnjim, trubljam, veslim, stiježim,
čineć mnogu diku i slavu.

PAVLIMIR

Krstimire moj ljubjeni,
i vi ostala družbo draga,
sreća je bila veoma blaga
u dan ovi vam i meni.

Bog i naše svete moći
u ovi nas kraj doniješe,
zasve zloba vječne noći
utopila jur nas bješe.

Zapovijed je zgar Višnjega,
da grad slavan sagradimo
sred čestita mjesta ovega,
trijebe je da mu pogodimo.

Jes u ovoj u Dubravi
mnoštvo lijepijeh djevojaka,
svijetlijem rodnom njih se svaka
i ljepotom rajskom slavi.

Neizmjerne punu dike
vjerenicu ja sam obro,
s kom su slave svekolike,
u koj siva svako dobro;
i vi koji ste nevjereni,
vjeriti se ter želite,
moji drazi prihrabreni,
vjerenice odi uzmite.

Glasovitom lijepom gradu,
ki sred ove spravljam strane,
u slobodi i u skladu
ostat ćete za građane.

KRSTIMIR

Tko da, kralju pun uresa,
te se odreći sreće bude,
pokli take jesu osude?
svijetla kralja od nebesa?

Požuda je naša davna
vjerenice lijepe imati,
a stvar će nam biti slavna
u tebe se izgledati.

PAVLIMIR

Slavna veomi tim se ovamo
sa mnom svaki vas uputi,
da se čuda nagledamo,
da budemo čuda čuti.

SKAZAN'JE DEVETO

DUBRAVKA i SKUP DJEVOJČICA

DUBRAVKA

O družice me vesele,
svaka budi u radosti,
danaska smo srećne vele
i čestite mi zadosti:

družbi kralja Pavlimira
dopuštava Srđ izbrani
da u ovoj lijepoj strani
vjerenicu svaki obira.

Gizdave ti vjerenike
mi danaske steć imamo!
Pravo je da ovi dan pun dike
sveđ slavimo i poznamo.

Sreća je draga i čestita
druga steći na sem sviti,
lijepa, vrijedna, plemenita,
i komu ćeš mila biti.

VILA MALA

Ljepahna sam vjerenika
izabrala ja za mene:

kose mu su zaruđene,
crne oči, vedra slika.

VILA MALA .

Vjerenik je moj od tvoga
vjerenika ljepši vele:
on je uzrasta junačkoga,
ruke mu su ko snijeg bijele.

VILA VELIKA .

Ovi dan je nami bio
od velike sreće i česti,
zasve er hudi pakô smesti
bješe ga se pripravio.
Kô Sniježnica huda vila,
puna misli vuhovite,
lijepe i slavne Margarite
bješe sliku prihinila,
njoj zaspati ona učini,
pod himbenom neka slikom
sadrugi se i sjedini
š nje ljubjenijem vjerenikom;
ali od Srđa sveta i znana,
ki činjen'ja zna pakljena,
bî oni čas otkrivena
i sramotno narugana.
Ki smijeh, ki rug, koju viku,
njom tvoriti puk nasrnu,
u naravnu kad se sliku
vilenica huda obrnu!

VILA VELIKA .

Privara himbena
ako istom paprši,
do malo bremena
sramotno vrat skrši:
zaludu se Tmor izmuči
i Sniježnica prika i huda,
er komu se što naruči,
vik ne ubjegne toga suda.

DUBRAVKA

Ona kô je dostojala,
stekla je ruge i sramote,
i naše je čas dobrote
lijepom platom svijetla ostala.

Tim se od nas svaka spravi
vjerenuku dragu i milu
sred razblude i ljubavi
u žuđenom biti krilu.

Zasve da se latinskijeme
rodom diči njih visina,
i naše je svijetlo pleme
glasovitijeh od Latina.

Zato, družbo, puna dike,
uputimo mi se veće
s blagom družbom dobre sreće
steć ljubjene vjerenike.

VILA MALA

Ja ću od cvijetja razlikoga
mom dragomu vjenčac sviti,
da njim bude dana ovoga
rusu glavu naresiti.

VILA MALA .

Od bijelijeh ću ja ružica
lijepu kitu darovati,
kô me bude izabrati
da sam njemu vjerenica.

SKAZAN'JE DESETO

SNIJEŽNICA

Bježi, bježi, o Sniježnice,
iz mrzećijeh ovijeh kraja,
bjež', nesrećna vilenice,
gdje ljudskoga nije stupaja;
u pustošne strane gore

u kijeh kokot vijek ne poje,
sramne ukopaj tve prikore,
tve sramote, ruge tvoje.

Da li tuđu noseć sliku
ja ovako ostah ružna;
lele, lele veomi tužna
da ne osušim lica viku!

Proklet budi ko najprije
naučio je varat mene,
od nauke kad himbene
pomoći mi nijedne nije.

Ali zašto stojiš odi,
nesrećnice plačna, veće;
u planine puste hodi
i tu plači tve nesreće.

SKAZAN'JE JEDANESTO

SRĐ, SVJETNIK, PAVLIMIR, DRUŽINA i PASTIJERI

PAVLIMIR

Slijedi, sveti redovniče,
tež dohodne česti slijedi,
što ti višnji Bog nariče
prorokuj nam i besjedi.

SRĐ

Za početak pun uresa
lijepom gradu, kralju, dati,
kraljici ćeš od nebesa
prvu crkvu sazidati.

Vrhu Lava oštrijeh stijena
mjesto budi templu ovemu:
razložno je da prvina
od svega se dâ Višnjemu.

Od mnoge ćeš uza nj scijene
lijep manastijer još zgraditi,
gdje će Bogu posvećene
djeve život provoditi.

Vidim gdi još unaprijeda
raširenijeh posred mira
sedam lijepijeh manastira
grad u svomu krilu gleda,
i u njih će djeve izbrane

rodnom gradu jača i draža
svom dobrotom biti straža
nego vojske oružane.

SVJETNIK

Lijep početak! S tijem načinom
veliki se Rim nekada,
zasve vjerom neistinom,
u početku svomu vlada:
 izabrane on djevice
i od koljena svijetla stavi,
da oganj Veste sve božice
u velikoj hrane slavi;
 one vječni plam čuvaše,
da se uvijek živ nahodi,
a djeve će uvijek naše
straža rodnoj bit slobodi.

SRD

U sjevernoj vidim strani
gdje se grade suproč njima
s dvjema crkvam tvrđi stani
svetijem ljudim i dobrima.
 Priklonijem će srcem oni
bez pristanka molit Boga
da od grada njih rodnoga
suprotive hude ukloni.
 Vidim gdi sve ovo more
među Lavom i dubravom
u visoke crkve i dvore
obraća se s mnogom slavom.
 Od mramora ondi stavna
crkva će se uzvisiti,
gdi će božja mati slavna
uzmnoženi grad braniti.
 Vidim gdje se u nje domu
s mnogom pomnjom drže i hrane
svete moći u svijetlomu
srebru i zlatu okovane;
 svete moći ke će odi
iz razlicijeh plivat strana,
i po suhu i po vodi
za nam vječna bit obrana.
 Visoka će crkva bila

svetom Vlasi ovdi ustati,
od protivnijeh ki će sila
ove strane sveđ čuvati.

Vidim gdi se starac sveti
neprijateljim svijem opire,
ki slobodne ove mire
hoće satrt i uzeti.

Zdrav o sveče, Bogu mio,
koga je Višnji još odvika
braniteljem odredio
verna grada Dubrovnika;
dokli žarko sunce svijeti,
vrteći se oko svita,
tva će slava sveđ živjeti
među nami vjekovita!

PAVLIMIR

Srećna grada! Kom da stranom,
od koga li od naroda,
pod tijem štitom i obranom
od teškijeh se boji zgoda?

SRD

Crkve će ove sveca slavna,
ki će našu branit sreću,
bit nablizu straža spravna
gospodskomu dvoru i vijeću.

Vidim gdje se od mramora
u velikojh slavi gradi
svijetla grada lijepa dvora,
izabrane stan čeljadi.

Zakoni će tuj slobodni
i zakonja pisma stati,
kijem Dubrovnik, nebu ugodni,
skladno će se sveđ vladati.

Tu gospoda vrijedna i znana
kupit će se s mnogom česti,
za potrebe rodna grada
razbirati mudrom svijesti.

Slavne će se tu zamjene
činit s vjerom, svijem uzdanom,
od gospode zarobjene
među Turkom i krstjanom.

Polak vijeća glasovita,

ki će čas bit svega grada,
gradit će se ponosita
od galija brzijeh zgrada.

Korablje ove s mnogom dikom
pravedna će bit pokora
svijem gusarom i silnikom
adrijanskoga sinja mora.

Vidim plivat š njim družinu,
plavi mnoge i gospodu,
za obranit svu slobodu
i za ures vjere općene;
vidim, vidim gdje hitaju
i u verigah sužne vode
mnoge guse, ki smetaju
silnijem grabšam ove vode.

PAVLIMIR

Gospode je djelo vrijedne
izgoniti svaku smeću
i trt guse nepravedne
ljudsku družbu ki razmeću.

SRD

Kud ohodim bojne zgrade,
kijeh ponosni miri oholi
čuvat će te, lijepi grade,
i kružiti uokoli?

Više gola kuka onega,
koji gleda put zapada,
a zelena vrhu njega
niče i cvjeta trava sada,
vidim gdi se uzvišena
diže i gradi put nebesa
živijem ognjem ograđena
tvrda građa, puna uresa.

Lovrincu će prisvetomu
posvećena ona biti,
i grad rodni proč svakomu
neprijatelju sved braniti.

Nu istočne vidim s strane
na isti način gdi ustaju
dvi tvrđe sazidane,
koje čuvat luku imaju;
slavnu Ivanu posvećena

s mnogom dikom jedna bit će,
drugu djeva pozdravjena
svojom crkvom uresit će.

Porodi se pun pokoja,
lijepi grade, već porodi,
moguća je straža tvoja,
ne ima straha tvoj slobodi.

Građani će tvoji hrabreni,
puni uresa i dobrote,
za tvu ljubav u nescijeni
držat iste sve živote.

Vidim, vidim gdje tvoj prvi
pjenez kaže kô se dava
dobrovoljno sa svom krvi
za grad rodni svoja glava.

Tvijeh nevjesta čas i dika
i pošten'ja glas čestiti
hvaljeni će bit dovika
nad nevjeste svega svita.

Porodi se glasoviti,
svijetli grade, već porodi,
ki ćeš tvoj glas svud prostriti
po neumrloj tvoj slobodi.

Od prvoga od kamena
dokli uzbudeš svrhu imati,
tva sloboda neockvrnjena
upored će suncem sjati.

Svijetla će ova još dubrava,
tu joj Višnji moć dariva,
upitomit orla siva,
silna, zmaja, bojna lava.

SKAZAN'JE DVANESTO

GLASNIK, PAVLIMIR, SVJETNIK, DRUŽINA, SRĐ i PASTIJERI

GLASNIK

Vedri kralju i čestiti,
čuj veseo mu besjedu:
poklisari plemeniti
od Slovina tebi gredu.

Kraljevske ti dare oni,
ki se uresu tvomu prose,
poniženi i prikloni
u radosti mnogoj nose.

Poslali su naprijed mene,
da privedroj tvojoj moći

od njih glase dam žuđene,
i oni će sada doći.

PAVLIMIR

Zamjerna je i velika
u dan ovi naša sreća;
tko bi reko da će iz smećâ
sinut rados ovolika?

Prem se ovo meni htjelo;
ti, glasniče, natrag teci,
poklisarom vrijednim reci
da ih čekam ja veselo.

Hvaljen budi, slavni Bože,
ki mi ove dâ pokoje
i uzvisi me i pomože
u najveće trude moje.

Srđu slavni, drazi moji,
nemojmo odi veće stati,
hod'mo veće kô s' pristoji,
vrijedne ljudi dočekati.

SKAZAN'JE TRINESTO

SKUP VILA, PASTIJERA i DRUŽINA

PASTIJERI

O vitezi plemeniti,
o gizdave lijepe vile,
uživajte raj čestiti
od ljubavi drage i mile;
uživajte u radosti
sve ljuvene čestitosti.

Eto s vašijem vjeram sada
Dubrovnik se bijeli rodi,
da se uvijek miran vlada
u pokoju i slobodi,
svijetô, čestit po sve strane,
i gdi bijeli dan osvane.

DRUŽINA

Lijepa ti je,
draga ti je
u čestite ove kraje
nas vesela
sreća iznijela,
gdje se život miran traje.

S ovijem gradom,
s našijem skladom,
ki se odi ziđe sada,
eto mile
s nami vile
u vesel'ju ljubav sklada.

Ona u miru
našu viru
s lijepijem mirim lijepo zgradi,
da Rimljane

.....
opet u ove zemlje, usadi.

Kako slavna,
krepka i stavna,
o ljubavi u tvom raju,
u radosti
u svjetlosti,
dva se puka sad sastaju.

PASTIJERI

Lijep ti niče,
Dubrovniče,
svijetli grade i čestiti,
ki po svitu
glasovitu
tvu ćeš slavu svud prostriti...

O dubravo,
kojoj pravo
nebo dijeli vječnu diku,
već promijeni
tve zeleni
na bijelom Dubrovniku.

O velike
lovorike,
o jaseni, o javori,
o vesele
vite jele,
lijepi hrasti, kitni bori,
visocima
dvorovima
veće mjesto učinite,

veće izbrane
vaše grane
slavnijem crkvam poklonite.

O satreni,
naš ljubjeni
Epidavro svijetli grade,
u koj slavi
u dubravi
ti se našoj rađaš sade!

Po staromu
prahu tvomu
neka pastijer ovce svraća,
s ovolikom
kad se dikom
tvoj pepeo nami plaća.

JEDAN OD DRUŽINE

Tako bojni
i dostojni
svake slave Rim nekada
svijeto uzrasti
s mnogom časti
iz pepela Troje grada.

Nu je veća
naša sreća,
zašto silom sve desnice
izabrani
jur Rimljani
ugrabiše vjerenice;
mi bez boja
sred pokoja
i razbude mile i blage
u mirnomu
mjestu ovomu
sad stječemo ljubi drage:
obljubjenu
vil žuđenu
vele ljepše jes prositi,
neg nemilom
hitrom silom
nepravedno ugrabiti.

SKAZAN'JE ČETRNESTO

PAVLIMIR, MARGARITA na pristolju, DRUŽINA, PASTIJERI, POKLISARI i VILE

POKLISARI

Vedri kralju, koga dika,
s družbom glasa vjekovita,
svijetla, slavna i velika,
priko svega leti svita,
od slavnijeh smo tebi Slava
i od Bošnjaka mi poslani,
po kijeh plodnoj teku strani
bistra Drina, Sava i Drava.

Na djedinstvo oni tvoje
svi jedini tebe zovu,
i da uzmeš vlas njihovu
u požudi mnogoj stoje.

Mi se bjehmo, kralju mili,
rad vedrine tve izbrane
u latinske zemlje strane
doć za tobom pospravili.

Hvaljen Višnji, ki nam poda
da nađosmo tebe odi,
gdi neumrla sti sloboda,
gdi se pravi mir nahodi.

Podunavskijeh kraljevina
svijetle ove krune primi,
i uresi tva vedrina
tvu vitešku glavu njimi.

Kraljevske ove još šibike
blag i mio uzmi sada,
i podložne svekolike,
ove puke njima vlada'.

PAVLIMIR

Poklisari plemeniti,
dobrovoljno ja vas primam,
i od vas ovi dar čestiti
za najdražu stvar uzimam.

Na vjeru ste mu prispjeli,
i na sreću nova grada,
zato mirni i veseli
radujte se sa mnom sada.

A ti, draga mâ gospoje,
vjerence moja mila,
od kraljevske sreće moje
lijep početak kê si bila,
ovu od zlata krunu stavi
na tve od zlata svjetlje prame,
neka poznaš, mâ ljubavi,

da si srećna i ti uza me.

Kraljevska ti na dar ova
svijetla budi još šibika;
dostojna je tvoja dika
vele ljepšijeh od darova.

MARGARITA

Vedri kralju, pun kreposti,
i moj dragi gospodaru,
ja se srećna zovem dosti
na čestitom tvomu daru;
nu srećnija nad sve ine
po pravdi se mogu riti,
što ću slavne tve vedrine
vjeranica verna biti.

PAVLIMIR

Vam, vitezi moji mili,
ki po htjen'ju od Višnjega
vjerno ste se sjedinili
s plemkinjama mjesta ovega,
grad darivam, kijem sada
resim strane sej čestite;
slobodnoga posred sklada
mirni u njemu gospodite.

Svaki razlog hoće i pita
da u miru i slobodi
traje i vodi svoja lita
Rim slobodni koga rodi.

Stari s vami još mještani,
ki su bili dosle glave,
sjedinjani i smiješani
vlas će držat sej države.

Iz slovinskijeh kad zemalja
odi dođem s ljubi dragom,
primite me s česti blagom
za građana, ne za kralja.

Čestite vam jošte moći
ja darivam, da vam budu
vječne od slave i pomoći
u vašemu svakom trudu.

DRUŽINA

Svijetli kralju, tko da neće
od desnice tve hrabrene
tež zamjerne i žuđene
blagodarne primit sreće?

Vedru ćemo krunu tvoju
do kraljestva sadružiti,
u veselom pak pokoju
u ovi se grad vratiti.

Nas kamene gore i hridi,
kijem se ova zemlja paše,
ne ustručaju da ne slidi
tvu zapovijed srce naše.

Ako narav nemilosna
maćeha je mjestu ovemu;
vrijednos je u njem svijem kriposna,
mati srcu sved našemu.

Jošte će se natjecati
sa svijeh strana zemlja i more,
s mnogom srećom napunjati,
s mnogijem blagom naše dvore.

Neka, neka polja ravna
za sve stan'je bude iskati,
kô je srca željna i spravna,
svoje u lasti dni trajati;

nam, dubravo lijepa i mila
obično je tve vladan'je,
sred mirnoga tvoga krila
ugodno je tvoje stan'je:

posred polja i ravnina
strašiva se ptica krije,
a visocijeh posred stina
sivi soko gnijezdo vije.

SKAZAN'JE PETNESTO

SKUP PASTIJERA

Rasti, rasti, o slobodni
Dubrovniče, rasti veće;
rasti, nebu grade ugodni,
na velike česti i sreće.

Hvar, Šibenik, Zadar ravni,
Kotor, Trogijer, Spljet hrabreni,
tvoj će vazda ures slavni
u velikoj držat cijeni.

Dalmatinskijeh svijeh gradova

svijetla kruna ti ćeš biti
adrijanska sva voda ova
dvorit te će i častiti.

Malo velim; tvoja slava
prostrijet će se i tva dika
priko slavnijeh svijeh država
slovinskoga od jezika:

Od Adrije bistra mora
do Ledena mora okolo,
svu tegobu višnijeh dvora
gdi željezno drži kolo,
pored glasom neumrlime
svud hvaljeno i čestito
tve slobode slavno ime
živjeti će vjekovito.

Tebe Goti, Sveci i Dani,
bojni Ugri i Moravi,
Lešci, Moški, Pomerani
u mnogoj će hvalit slavi,
Bulgar, Bošnjak, Hrvat bojni
dizat će te do nebesi,
i svi puci neizbrojni
naš kojijem se jezik resi.

Rasti, rasti, o slobodni
Dubrovniče, rasti veće;
rasti, nebu grade ugodni,
na velike česti i sreće.

O Ilare, sveče izbrani,
koga slava slove svuda,
na kojega dan svečani
zgodiš se ova čuda,
čestitoga tvoga imena,
ko i dostoji vječne slave,
živjeti će sved spomena
sred čestite sej države.

Nu ako u pozna tebi ljeta
sred lijepa se zgradi grada
od mramora crkva sveta,
vele ljepša, negli je sada,
i tva, kralju Pavlimire,
čas će biti sved spjevana,
ki ove lijepe zideš mire
posred ovijeh mirnijeh strana.

Rasti, rasti, puna mira,
o dubravo svijetla, veće,
visi vrhe, grane šira',
vjekovite puna sreće,
da se od svijeta vidi svega,
kô se ubrzo grad uzmnaža,

ki je pod krilom od Višnjega,
i komu je nebo straža.